

Participatierapport Zonnepark Heidebos

December 2024

Inhoud

1. Introductie
2. Beleidsrichtlijnen
3. Doelstellingen en uitgangspunten
4. Analyse omgeving en stakeholders
5. Participatieproces
6. Communicatie middelen
7. Fases waarin feedback is en wordt opgehaald
8. Opgehaalde feedback tot nu toe
9. Planning
10. Financiële participatie

1. Introductie

Samen met de omgeving

Het doel van het communicatie- en participatietraject is om belanghebbenden bij de ontwikkeling van Zonnepark Heidebos tijdig te betrekken door ze te informeren, de dialoog met ze aan te gaan en hun input waar mogelijk te verwerken in de plannen. De gemeente Sint-Michielsgestel benoemt dat de verwachting is dat de maatschappelijke acceptatie groter is als de mogelijkheden voor participatie groter zijn. Een van de kernwaarden van Sunvest is de samenwerking met de lokale omgeving. Het is voor het draagvlak van een zonnepark essentieel om de omgeving van het park actief te betrekken. Maar misschien nog wel belangrijker is dat de input vanuit de omgeving, is onze ervaring, leidt tot een beter zonnepark. Daarom zijn we een traject aangegaan met de omgeving waarin we feedback hebben ontvangen en deze zo goed mogelijk hebben verwerkt. Op die manier geven we belanghebbende een belangrijke stem in het park. In dit document wordt dit uiteengezet.

Het intensieve traject dat we in dit document beschrijven sluit in onze ogen goed aan bij de wens van de gemeente Sint-Michielsgestel voor de omgevingsdialoog, waarbij voorafgaand aan het formele vergunningsproces met verschillende actoren en doelgroepen is gesproken en dat gedurende de verdere ontwikkelingen van de plannen wordt voortgezet om zo tot een zo goed mogelijk en breed geaccepteerd zonnepark te komen.

Leeswijzer

In het eerste deel van dit document beschrijven we de doelstellingen en de uitgangspunten van het communicatie- en participatietraject. Vervolgens geven we een analyse van de omgeving, waarbij we ingaan op het participatie traject per doelgroep. Daarna gaan we in op de feedback die is opgehaald met de activiteiten en een participatiekalender.

Het laatste hoofdstuk licht de mogelijkheden van financiële participatie toe.

Het plangebied

2. Beleidsrichtlijnen

Beleid gemeente

De gemeente Sint-Michielsgestel is ambitieus. Ze heeft als doel om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Dat wil ze bereiken door een mix van minder gebruik en daarnaast duurzaam opwekken van stroom en warmte. In de RES NOB 1.0 heeft ze aangegeven om tegen 2030 98 Terajoule elektriciteit via zon-op-land en windturbines op te willen wekken. Dat is 27.200 MWh/jaar. Met het plan Zonnepark Heidebos verwachten we ruim 8600 MWh/jaar op te kunnen wekken wanneer deze gebouwd is. Dat is ongeveer 30% van de huidige gemeentelijke ambitie.

Sunvest gaat voor natuurlijke zonneparken, die landschappelijk en maatschappelijk zo goed mogelijk zijn ingepast. Op deze manier houden we Nederland leefbaar en blijft er draagvlak voor de energietransitie, is onze overtuiging.

Participatie beleid

Voor de ontwikkeling van de plannen voor Zonnepark Heidebos zijn de belanghebbende inwoners en organisaties zo goed mogelijk meegenomen. Dit is onder andere gedaan aan de hand van het criterium participatie in de werkwijze van de tender van de Gemeente Sint-Michielsgestel en het ingediende concept participatieplan. Op deze manier is de omgevingsdialoog gestart, zijn de omwonenden en andere belanghebbenden zo goed mogelijk betrokken bij plannen die een impact hebben op hun omgeving.

Visie zonne- en windenergie gemeente Sint-Michielsgestel

Een verkenning van het potentieel voor windparken en een afwegingskader voor zonneparken

Oktober 2020

3. Doelstellingen

Draagvlak

Het hoofddoel van ons participatietraject is te zorgen dat we een plan voor een zonnepark ontwikkelen dat het beste plan is voor deze locatie en dat lokaal zo breed mogelijk gedragen wordt. Om dit doel te bereiken heeft Sunvest een communicatie- en participatietraject doorlopen waarbij belanghebbenden voor het formele vergunningsproces betrokken werden bij de ontwikkeling van Zonnepark Heidebos door ze te informeren, de dialoog met ze aan te gaan en hun input waar mogelijk verwerkt in de plannen. Dit participatietraject zal door blijven lopen tot én met de exploitatiefase van het zonnepark.

Dat betekent;

- Dat de mensen en organisaties met een belang betrokken zijn bij het huidige ontwerp en we ze ook in het vervolg traject betrekken en waar mogelijk invloed geven
- Dat we ons open opstellen, naar iedereen luisteren en de dialoog aangaan
- Dat we de input die uit de dialoog voortkomt traceerbaar toepassen of beargumenteerd teruggeven
- Dat we professionals inzetten met ruime ervaring rondom omgevingsmanagement en projectontwikkeling
- Dat we met kwalitatief hoogwaardige professionele partijen werken die gewend zijn te werken in een betrokken omgeving: Landschapsarchitect van Haver Droeze, Ruimtelijke Onderbouwing specialist Eelerwoude en zonnestelsel bouwer ProfiNRG

Uitgangspunten

De uitgangspunten van het proces zijn als volgt:

- Duidelijke en heldere communicatie over het proces van participatie met gemeente Sint-Michielsgestel
- Inventarisatie van belanghebbenden en hun belangen
- Open, tijdig en actief in gesprek gaan met de belanghebbenden
- Helder zijn over welke invloed wie heeft (uitgaande van de participatieladder)
- Iedereen die zich als belanghebbende meldt wordt serieus genomen, maar niet ieders belang is even groot
- Transparante en publieke communicatie
- Tijdig en herhaaldelijk informatie verstrekken
- Dialoog aangaan, op zoek gaan naar belangen en luisteren naar de wensen, meningen en suggesties van belanghebbenden
- Zoeken naar het verenigen van belangen
- Inzichtelijk maken aan belanghebbenden welke feedback wel en welke feedback niet leidt tot aanpassing van het plan, wat die aanpassing inhoudt en wat de redenen zijn om feedback al dan niet mee te nemen
- Opgehaalde informatie waar mogelijk verwerken en afspraken altijd nakomen
- Heldere verslaglegging van de gesprekken en bijeenkomsten, die ter commentaar worden aangeboden. De verslagen van bijeenkomsten, presentaties daar gehouden en plannen zijn online (www.sunvest.nl) vindbaar en controleerbaar

4. Analyse omgeving en stakeholders

Doelgroepen

Er zijn verschillende belanghebbenden die op verschillende wijzen betrokken worden bij de ontwikkeling en realisatie van dit initiatiefplan. Met onderstaande stakeholdersanalyse maken we duidelijk welke belanghebbenden er zijn en wat de belangen zijn. Elke belanghebbende bij Zonnepark Heidebos zien we als doelgroep, die we passend bij hun belang, rol en bijvoorbeeld voorkennis hebben benaderend. In de bijlage Communicatie visie zon- en windenergie en duurzaamheid gemeente Sint-Michielsgestel heeft de gemeente ook een stakeholder analyse opgenomen. Sunvest heeft hier stakeholders, zoals lokale organisaties, uit overgenomen. Uit de stakeholderanalyse voor dit plan zijn de volgende doelgroepen naar voren gekomen:

Belanghebbenden

A. Directe Omgeving

Dit zijn bedrijven, grondbezitters en huishoudens die direct met hun bedrijf, huis, tuin of grond aan de voorgestelde locatie grenzen en/of er zicht op hebben. De Directe Omgeving ziet haar werk en leefomgeving veranderen.

B. De Buurt

De Buurt wordt gevormd door bedrijven en huishoudens die wonen binnen een straal van 500 meter uit de rand van het plangebied. De Buurt ziet haar brede werk en leefomgeving enigszins veranderen als gevolg van een verandering van het landschap door de komst van een zonnepark.

C. Inwoners Berlicum, Middelrode, Vinkel en gemeente Sint-Michielsgestel

Voor de overige bedrijven en huishoudens van de kern Berlicum en de gehele gemeente Sint-Michielsgestel, behoort het plangebied meestal niet echt tot hun werk en leefomgeving, maar wel tot hun gemeente. Een aantal inwoners van omliggende kernen als Berlicum, Middelrode en Vinkel gebruiken dit gebied voor recreatie, sport en honden uitlaten

4. Analyse omgeving en stakeholders

D. Lokale belangenorganisaties

(Lokale) belangenorganisaties, bijvoorbeeld op het gebied van landbouw, natuur, landschap, cultuurhistorie en recreatie hebben veelal een concreet belang. Zij zijn zeer goed op de hoogte van een specifiek onderwerp waar het zonnepark mogelijk van invloed op is of bij kan ondersteunen.

E. Gemeente Sint-Michielsgestel

Het plangebied valt binnen de gemeente Sint-Michielsgestel. Wij onderscheiden het ambtelijk apparaat, B&W en de gemeenteraad.

F. Overlegpartners op lokaal en provinciaal niveau

Andere overlegpartners op lokaal en provinciaal niveau zijn bijvoorbeeld de provincie Noord-Brabant en het waterschap Aa en Maas.

5. Participatieproces

Samen met de omgeving

Het participatieproces bestaat uit het zo goed mogelijk meenemen van, en ophalen van feedback bij, de in hoofdstuk 4 geïdentificeerde doelgroepen. In dit hoofdstuk zal worden toegelicht hoe hier invulling aan is gegeven.

Voortraject

De gemeente Sint Michielsgestel heeft in 2020 de visie zonne- en windenergie opgesteld. Bij de vorming van de visie heeft de gemeente ruimte gegeven aan de inwoners om betrokken en geraadpleegd te worden. Daarbij hebben er gesprekken plaatsgevonden met de lokale belangengroepen, waaronder ZLTO, afdeling Dommel en Aa en de Natuurgroep Gestel.

Begin 2023 heeft de gemeente een tender uitgeschreven voor zonneparken. Sunvest is toen tot een contract gekomen met een grondeigenaar en heeft Sunvest met het plan voor zonnepark Heidebos meegedaan aan de tender. In november 2023 kwam de uitslag van de tender met Sunvest op plek 1 van de voorkeursvolgorde.

Vervolg

In de volgende sheet is een tijdlijn gevisualiseerd op welke momenten participatie heeft plaatsgevonden. Daarna lichtten we deze momenten toe per doelgroep.

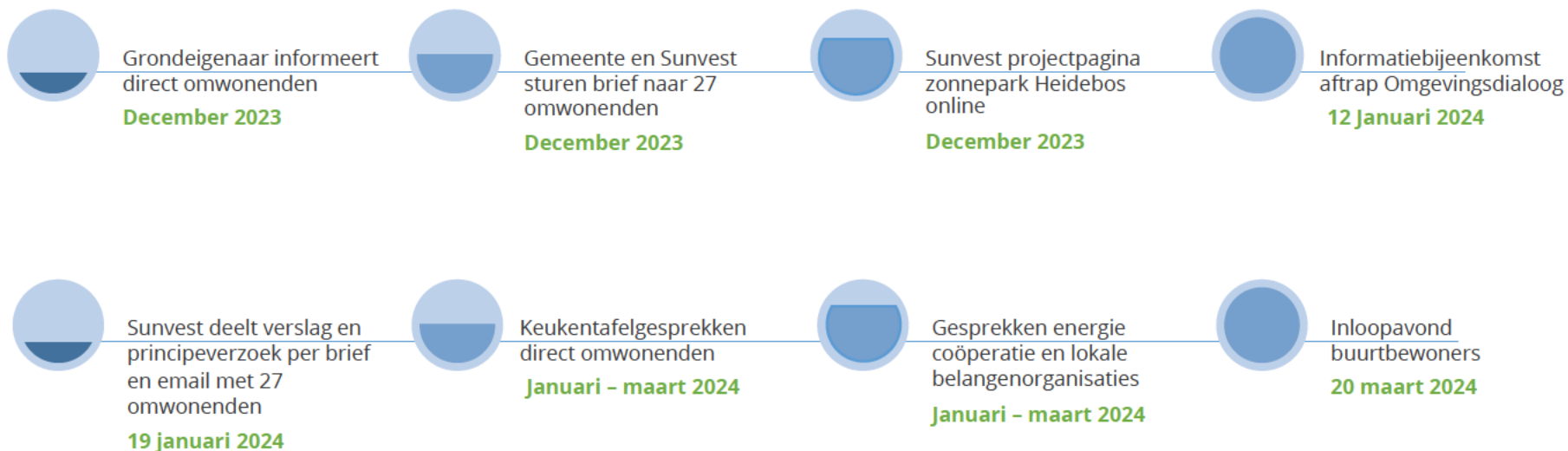
5. Participatieproces

Tijdljn participatie tot vergunningsaanvraag

Tenderproces

Omgevingsdialog

5. Participatieproces

Tijdslijn participatie tot vergunningsaanvraag

Vervolg Omgevingsdialoog

5. Participatieproces

A. Directe omgeving & B. De Buurt

Na het besluit van de voorkeursvolgorde van de gemeente is onze grondeigenaar in december 2023 bij de directe omgeving langsgegaan of heeft ze telefonisch gesproken om ze in te lichten over de plannen voor zonnepark Heidebos. Daarna heeft Sunvest de direct omwonenden aan de Werststeeg telefonisch gesproken. De gemeente heeft op 12 januari 2024 de omgevingsdialog afgetrapt middels een informatieavond. De omwonenden van de twee geselecteerde zonneparken zijn door de gemeente uitgenodigd. De omwonenden hebben ook namens Sunvest een uitnodiging voor deze avond ontvangen. Tijdens deze avond waren er circa 25 mensen bij de zaal van Sunvest en heeft Sunvest het concept landschappelijke ontwerp van het zonnepark laten zien. Daarbij was het doel om de omwonenden te informeren over het plan voor zonnepark Heidebos en feedback op te halen op het plan zodat het verbeterd kan worden en om de mening van omwonenden te horen.

In totaal voerden we vijf keukentafelgesprekken (soms met meerdere huishoudens aan tafel, in totaal zijn er tien bewoners van verschillende huishoudens gesproken), organiseerden we twee bewonersavonden, voerden we drie gesprekken met belangenorganisaties en informeerden we nog vier geïnteresseerden per mail.

De ontvangen feedback en hoe hier mee om is gegaan wordt beschreven in hoofdstuk 8. Op basis van o.a. deze feedback zijn

plannen verder uitgewerkt en gepresenteerd op de inloopavond op 20 maart 2024. De directe omwonenden zijn per brief en waar beschikbaar per e-mail uitgenodigd voor de beide avonden. Tijdens deze avond is opnieuw feedback opgehaald, ook deze feedback en wat hiermee gedaan is wordt beschreven in hoofdstuk 8. De vertraging van indiening van de vergunningsaanvraag zorgde voor vragen. Sunvest heeft in die tijd op vragen van omwonenden geantwoord en informatie gedeeld via onder andere mail contact.

De informatiebijeenkomst op 12 januari 2024 in Den Durpsheer.

5. Participatieproces

C. Inwoners Berlicum, Middelrode, Vinkel en gemeente Sint-Michielsgestel

De ontwikkeling van de plannen voor een zonnepark is een continu en iteratief proces en op het moment dat de feedback van omwonenden en andere belanghebbende resulteert in een gedegen set aan plannen is het van belang om de plannen breder te toetsen. Dit zal plaatsvinden door het organiseren van een inloopavond voor de inwoners van Berlicum, Middelrode, Vinkel en gemeente Sint-Michielsgestel. Sunvest wil dit organiseren wanneer de vergunningsaanvraag ingediend is en de periode van zienswijzen aanbreekt. Op deze manier kunnen er nog aanpassingen plaatsvinden aan de hand van de feedback van de inwoners van de gemeente.

De directe omgeving en de buurt zullen dan weer per brief en waar mogelijk per e-mail uitgenodigd worden, de uitnodiging zal worden verspreid via de gemeentelijke communicatiekanalen en geplaatst worden in het fysieke en online streekblad.

Na deze avond wordt er een verslag naar de aanwezigen gestuurd en kunnen de plannen voor zonnepark Heidebos de laatste aanpassingen ondervinden.

Een beeld van de verschillende bijeenkomsten/inloopavonden die Sunvest in 2023 en 2024 heeft georganiseerd voor haar parken in de ontwikkeling- en vergunningsfase en haar omgeving

5. Participatieproces

D. Lokale belangenorganisaties

In het participatieplan zijn vooraf lokale belangenorganisaties geïdentificeerd en Sunvest heeft ze benaderd om in gesprek te komen.

Sunvest heeft na de uitslag van de tender contact gezocht met energiecoöperatie Dommelstroom, om te praten over een samenwerking voor de invulling van financiële participatie. De gesprekken tussen Sunvest en de energiecoöperatie Dommelstroom lopen op dit moment nog. Hierover meer in het laatste hoofdstuk.

Stichting Dorpsraad Vinkel achtten het niet nodig om actief onderdeel te zijn van de participatie zolang ze geïnformeerd worden en de lijn van communicatie open en actief blijft met alle omwonenden.

In februari en maart van 2024 heeft Sunvest de eerste gesprekken gevoerd met ZLTO Dommel en Aa en Natuurgroep Gestel. In deze gesprekken is inhoudelijke informatie van het landschappelijke plan besproken. De feedback wordt uitgebreid behandeld in hoofdstuk 8.

Sunvest heeft ook IVN Natuureducatie afdeling 's Hertogenbosch benaderd. In hun reactie gaven ze aan dat het plangebied niet binnen hun werkgebied valt.

Ook heeft Sunvest contact gezocht met Boer en Natuur Brabant Midden, ANV het Groene Woud, het Groene Hart Brabant, Bosgroep Zuid-Nederland en de VVV Noordoost-Brabant. We ontvingen niet van alle organisaties een reactie, of de reactie was om niet in gesprek te gaan.

Sunvest komt nog in gesprek met de jagers. Via de aangrenzend grondeigenaar is het onderwerp van onder andere jachtrechten al op tafel gekomen.

Het Energieteam van de vereniging met-elkaar-voor-mekaar heeft contact gezocht met Sunvest. We houden contact over potentiële samenwerkingsmogelijkheden. Sunvest gaat eerst verder met de uitwerking voor financiële participatie met Dommelstroom.

5. Participatieproces

E. Gemeente Sint-Michielsgestel

Het principeverzoek voor het zonnepark is in november 2023 goedgekeurd. Op 12 januari 2024 heeft de gemeente de omgevingsdialog afgetrapt. Daarop volgend is er regelmatig online en telefonisch overleg en emailcorrespondentie geweest om verschillende onderwerpen, waaronder het proces, af te stemmen. Vanaf maart 2024 heeft er een tweewekelijks overleg plaatsgevonden tussen de gemeente, Lightsource BP en Sunvest in de aanloop naar de vergunningsaanvraag. Op de inloopavond van 20 maart 2024 was ook de beleidsmedewerker duurzaamheid van de Gemeente Sint-Michielsgestel aanwezig om uitleg te geven over de tenderprocedure en de vergunningaanvraag. In de periode Q3-Q4 2024 is er intensief contact geweest met verschillende afdelingen van de gemeente; ruimtelijke onderbouwing, juridische afdeling, afdeling ecologie en is er contact opgezet door de gemeente met de provincie Noord-Brabant.

F. Overlegpartners op lokaal en provinciaal niveau

Wij zijn/komen in een later stadium met de volgende aanvullende overlegpartners in gesprek:

- Waterschap Aa en Maas
- Enexis

5. Participatieproces

Participatie na de indiening van de vergunning

Ook na de procesparticipatie in de ontwikkelfase houdt het betrekken van de omgeving niet op. Na de vergunningsindiening gaat de participatie met de omgeving en belanghebbenden verder. Er dienen nog de nodige stappen gezet te worden alvorens er daadwerkelijk gestart kan worden met de bouw van het zonnepark. Het is van belang om ook in deze fase omwonenden en belanghebbenden goed te betrekken en te informeren. De (financiële) participatie met de directe omwonenden en buurtbewoners zullen verder worden afgestemd en uitgewerkt.

Via kanalen als o.a. email, per post, de Sunvest website en wanneer zinvol via lokale media zullen omwonenden, belanghebbenden en geïnteresseerden op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen van het zonnepark. De plannen zullen in deze fase verder worden uitgewerkt en er zullen vervolgstappen in het ontwikkeltraject worden ingezet.

Proces na vergunning

Na het vergunningsproces worden normaliter de volgende stappen doorlopen:

- SDE++ aanvraag
- Finaliseren van de netaansluiting
- Contracteren van partijen voor de bouw van het zonnepark
- Afsluiten van het stroomcontract voor de op te wekken duurzame stroom
- Detail engineering
- Projectfinanciering door een bank
- Constructie en ingebruikname zonnepark

Directe omwonenden, buurt bewoners en andere belanghebbenden zullen hier goed over geïnformeerd worden.

6. Communicatiemiddelen

Overzicht van gebruikte communicatie middelen

Tijdens de plan- en ontwikkelfase zijn de volgende middelen ingezet om de dialoog te faciliteren:

- Directe communicatie met omwonenden en belanghebbenden, door middel van telefonisch contact, brieven, emailverkeer en fysieke afspraken.
- Informatie over het zonnepark is geplaatst op de project pagina op de Sunvest website. Hier staat ook het verslag en de presentatie van de meest recente inloopavond.
- Sunvest verzamelt in alle fases van het project emailadressen, die we benutten voor uitnodigen voor grotere evenementen (o.a. inloop/informatieavonden), het communiceren van mijlpalen in de ontwikkeling, bouw en exploitatie, en voor ons financiële participatieaanbod. Overal vermelden we ook ons nummer en mailadres van de omgevingsmanager Sisca Broersma, zodat mensen ons direct kunnen bereiken. Emailadressen worden alleen gebruikt voor communicatie omtrent de ontwikkeling van het zonnepark en niet verder verspreid.
- Er hebben een informatiebijeenkomst en een inloopavond plaatsgevonden waarvoor de directe omgeving, de buurt, belangenorganisaties en geïnteresseerden waren uitgenodigd. De uitnodiging is gedeeld d.m.v. brieven en e-mails.
- Met de gemeente Sint Michielsgestel heeft er op verschillende momenten overleg plaatsgevonden over de voortgang van het project en de daar bijbehorende procedure. De communicatie verliep in directe lijn telefonisch, via Teams als ook per mail.

7. Fases waarin feedback is en wordt opgehaald

Fases en planning

De ontwikkeling van zonnepark Heidebos kent meerdere fases, met elk een eigen dynamiek in de communicatie met de omgeving. In elke fase betrekken we doelgroepen op specifieke wijze. In dit hoofdstuk worden deze fases uitgewerkt.

We hanteren vier fases:

1. Planfase
2. Ontwikkelfase
3. Bouwfase
4. Exploitatie

1. Planfase

De planfase is de fase waarin het eerste ontwerp wordt opgesteld. In deze fase is op basis van de ambities van de gemeente Sint-Michielsgestel en ambities van de initiatiefnemers tot een concept plan gekomen. Met behulp van landschapsarchitect Haver Droeze is er een eerste concept landschappelijk inpassing opgesteld. Deze plannen zijn samen met het concept participatieplan ingediend bij de tender aanvraag.

/ Home / Tender Zonneparken

TENDER ZONNEPARKEN

2. Ontwikkelfase

Na het opstellen van het concept plan en het ophalen van de eerste feedback zijn de plannen in de ontwikkelfase verder ontwikkeld. De ontwikkelfase omvat het uitwerken van de vergunningsaanvraag en loopt tot en met de indiening van de omgevingsvergunning. In de ontwikkelfase is de omgevingsdialoog opgestart door het betrekken van de verschillende doelgroepen. Er hebben verschillende overleggen plaatsgevonden met omwonenden en belanghebbenden. Er is een informatie-bijeenkomst en een inloopavond georganiseerd voor de directe omwonenden en de buurt. Op een later termijn zullen ook de inwoners van Berlicum, Middelrode, Vinkel en gemeente Sint-Michielsgestel uitgenodigd worden op een inloopavond om feedback te geven op de plannen.

Daarnaast worden op het moment van het schrijven van dit verslag studies uitgevoerd op het gebied van o.a. archeologie en stikstof, wordt er een Ruimtelijke Onderbouwing opgesteld en worden de technische en landschappelijke inpassing verder uitgewerkt. Met alle input die we aan het verzamelen zijn wordt het ontwerp en plan steeds verder uitgewerkt. In deze fase dienen we uiteindelijk de daadwerkelijke vergunningaanvraag in. Na een positief besluit volgt er mogelijk een beroepsprocedure en gaan we verder met o.a. de netaansluiting en financiering.

7. Fases waarin feedback is en wordt opgehaald

3. Bouwfase

Wanneer de vergunning onherroepelijk is, partijen zijn gecontracteerd en de financiering is opgehaald kan er gestart worden met de bouw van het zonnepark. Dat betekent dat er in het begin het terrein ingericht wordt, vervolgens komen vrachtwagens zonnepanelen, bekabeling, rekken, omvormers en trafohuisjes afleveren. De buurt die iets zal merken van de bouw wordt vooraf en tijdens de bouw geïnformeerd via brieven en/of e-mails. In deze communicatie wordt het directe nummer van de bouwleiding vermeld zodat mensen met wensen of klachten deze direct kenbaar kunnen maken. Zodra het zonnepark gereed is worden buurt, belanghebbenden en pers uitgenodigd voor de opening. Tijdens de bouw worden alle deelnemers in het park over de bouw geïnformeerd.

4. Exploitatie

Daarna 'draait' het park en ontvangen mensen stroom en/of inkomsten uit het park. Sunvest informeert belanghebbende en geïnteresseerden jaarlijks over de prestaties van het park en wil periodieke locatie bezoeken mogelijk maken. De parkbeheerder is beschikbaar voor de buurt, mochten zij wensen en/of klachten hebben. Dit kan bijvoorbeeld de groeninpassing van het zonnepark betreffen.

Open Energie dag 2023 op Energiepark Koningspleij Arnhem samen met Energie Coöperatie Rijn en IJssel Energie.

8. Opgehaalde feedback tot nu toe

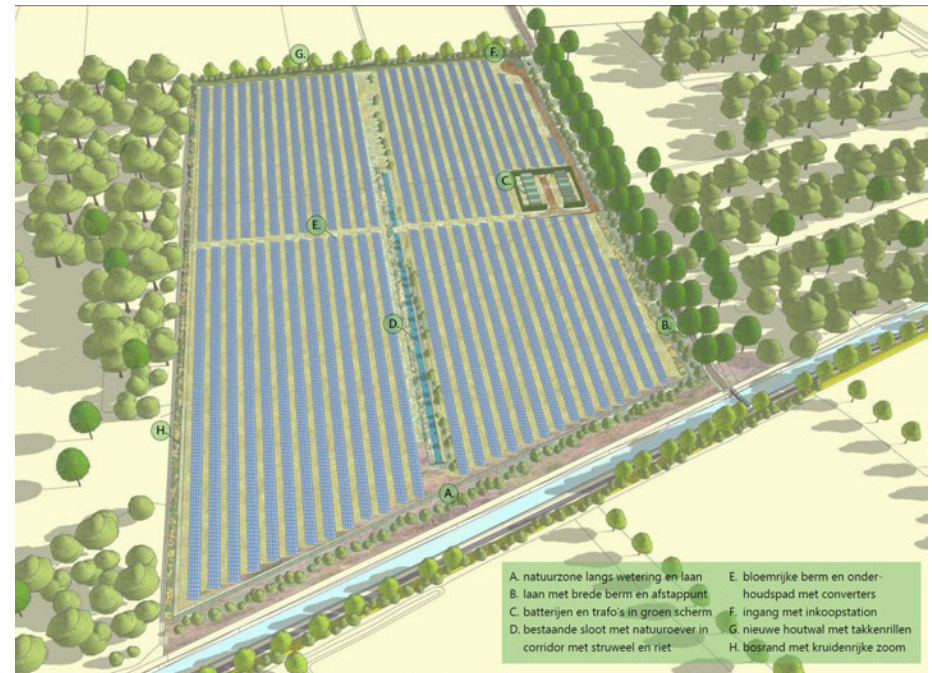
De feedback-loop

De ontwikkeling van de plannen voor een zonnepark is een continu en iteratief proces en op het moment dat de feedback van omwonenden, belanghebbende, resulteert in een gedegen set aan plannen is het van belang om de plannen breder te toetsen. Op onderstaande afbeeldingen is te zien hoe het eerste ontwerp tekening is veranderd na alle feedback momenten tot het huidige ontwerp richting de vergunningsaanvraag. In dit hoofdstuk wordt de belangrijkste opgehaalde feedback toegelicht met de mitigerende maatregelen per projectfase. Op de volgende pagina's zijn de twee verschillende ontwerpen uitvergroot.

Ontwerp principeverzoek

Huidige ontwerp

- A. natuurzone langs wetering en laan
B. rest vochtige heide met afstappunt
C. vlinderwei als start struinp pad
D. bestaande sloot met vlonder
E. vlinderwei bij recreatiebos
F. recreatiebos met grazige zomen
G. bosrand met kruidenrijke zoom
H. nieuwe houtwal met takkenrillen
I. groene schuur met schapenstal

Ontwerp vergunning

- A. natuurzone langs watering en laan
- B. laan met brede berm en afstappunt
- C. batterijen en trafo's in groen scherm
- D. bestaande sloot met natuuroever in corridor met struweel en riet
- E. bloemrijke berm en onderhoudspad met converters
- F. ingang met inkoopstation
- G. nieuwe houtwal met takkenrillen
- H. bosrand met kruidenrijke zoom

8. Opgehaalde feedback tot nu toe (1/2)

Ontwikkelfase (tot vergunningverlening)

Nadat een eerste plan was opgesteld en verkozen werd in de voorkeurselectie van de gemeente, startte de omgevingsdialoog en ging Sunvest feedback ophalen op het ontwerp. De stakeholders genoemd in hoofdstuk 4 zijn geraadpleegd via keukentafelgesprekken en/of door middel van de gehouden informatiebijeenkomst op 12 januari 2024, op de inloopavond van 20 maart 2024 en/of gesprekken met lokale belangenorganisaties.

Belangrijkste conclusies

De gesprekken en bijeenkomsten hebben de nodige feedback en ideeën opgeleverd, de belangrijkste waren:

1. Er zijn zorgen over het zicht op de zonnepanelen geuit.
2. Op het oorspronkelijke wandelpad te midden van het zonnepark kwamen vele reacties dat het geen meerwaarde biedt en dat het gevaarlijk zou kunnen zijn mochten mountainbikers het pad willen gebruiken. Men wilde dit uit het plan geschrapt hebben.
3. De suggestie werd gegeven om de greppel verder te verbreden en de ruimte te verbreden.
4. De wens werd geuit om de batterijopslag verder van de woningen te plaatsen.
5. Meerdere keren is de vraag gesteld of de schapenschuur nodig was als inpassing van de batterijopslag. Er werd voor zo min mogelijk (hoog)bouw voorkeur geuit.

Mitigerende maatregelen

Er is als volgt omgegaan met de ontvangen feedback:

1. Sunvest werkt zoveel mogelijk met gebiedseigen beplanting en passend aan de omgeving. Met de heidevegetatie en verdichte houtwallen probeert Sunvest het zicht op de panelen te onttrekken. Daarbij kijkt Sunvest of eerder starten met beplanting een optie is.
2. Het wandelpad is veranderd in een faunapassage (brede verbindingszone) en versterkt hiermee de natuurvriendelijke inpassing van het plan.
3. Er is meer ruimte rondom de greppel, de ruimte is doorgetrokken over de lengte van het park.
4. De batterij is verder van bewoning geplaatst naar het midden van de zuidkant van het perceel.
5. De batterij wordt ingepakt door groene inpassing in plaats van een schapenschuur om minder boven de begroeiing uit te steken.

8. Opgehaalde feedback tot nu toe (2/2)

Belangrijkste conclusies

6. De vraag is gesteld of de batterijopslag mogelijk helemaal op een andere locatie kan komen dat niet op dit huidige perceel is.
7. De suggestie werd gegeven om de glooiende helling van de ontworpen houtwal aan de oostkant van het perceel te laten komen voor de visuele esthetiek.
8. Vanuit experts is er gevraagd om meer maatregelen voor de das.
9. Er zijn zorgen geuit over de migratiemogelijkheden van de ree.
10. Er zijn suggesties gedaan over de invulling van het omgevingsfonds.

Mitigerende maatregelen

6. Sunvest heeft nader onderzoek gedaan naar een mogelijke andere locatie voor de batterij. Sunvest is gebonden aan bestaande regelgeving. Met de juridische en technische restricties kan de batterij daarom niet verplaatst worden naar een andere locatie dan het perceel. Daarom hebben we ervoor gekozen om de batterij tenminste wel verder van de bewoning te plaatsen in het ontwerp.
 - *Dit lichten we ook uitgebreid toe in de brief naar de omgeving na het indienen van de vergunning.*
7. Het plaatsen en verdichten van de houtwal zal met een glooiende helling aan de buitenkant van het zonnepark komen.
8. Om ervoor te zorgen dat het foerageergebied van de das niet ingeperkt wordt, zullen er dassenpoorten aangelegd worden. Daarnaast zijn fruit dragende planten aan het beplantingsplan, voornamelijk bij de houtwal.
9. Sunvest is gebonden aan verzekeringregelgeving en kan de hekken niet verlagen onder de 1,80meter. Reeën kunnen de randen buiten het hek gebruiken. Dit is een substantieel gebied met een oppervlakte van circa 7000m². Voornamelijk langs de houtwal aan de oostzijde waar een breedte van 10 meter wordt vrijgehouden.
10. Sunvest neemt de suggesties over de invulling van het omgevingsfonds mee in de verdere ontwikkeling waar mogelijk, binnen de gemaakte afspraken met de gemeente

9. Planning

Proces en planning

Activiteit	Planning (te bepalen)
Indienen vergunningsaanvraag	December 2024
Gemeente Sint-Michielsgestel: behandeling en besluitvorming vergunning	26 weken / voor 1 juli 2025

Indicatieve tijdlijn vooruitkijkend:

Gemeente Sint-Michielsgestel: <i>periode van zienswijzen</i>	8 weken
Sunvest organiseert inloopavond voor de buurt en inwoners Berlicum, Middelrode, Vinkel en gemeente Sint-Michielsgestel	In de periode van zienswijzen
SDE ++ aanvraag	Q3-Q4 2025
Contracteren van partijen	Q1 2026
Bank financiering en financiële participatie (<i>obligaties</i>)	2026
Aanleg zonnepark	2026-2028
Beheer, exploitatie, financieel profijt omgeving	2026-2028 + 25 jaar

10. Financiële participatie

Samen met de omgeving

Het doel van het participatietraject is om belanghebbenden bij de ontwikkeling van Zonnepark Heidebos tijdig te betrekken door ze te informeren, de dialoog met ze aan te gaan en hun input waar mogelijk te verwerken in de plannen. Financiële participatie is daar onderdeel van.

Inzet op lokale financiële participatie

Zon op land betekent altijd een ingreep in de omgeving van een buurt en gemeente en heeft impact op haar inwoners. Alhoewel we er alles aan doen om het zonnepark zo in te passen dat het een verbetering oplevert op het gebied van bijvoorbeeld biodiversiteit en landschap, blijft het een verandering. Daarnaast heeft of krijgt iedere inwoner te maken met de energietransitie. Door inwoners te betrekken en mee te laten profiteren van een zonnepark proberen we draagvlak te creëren voor het zonnepark en de energietransitie. Belangrijk daarbij is dat de opbrengsten niet alleen terecht komen bij mensen die al een grote spaarrekening hebben, maar dat iedereen die wil voordeel kan hebben, ook als ze weinig geld kunnen investeren.

Samenwerking kan georganiseerd worden met lokale energiecoöperaties en/of direct met inwoners of organisaties die hun vertegenwoordigen. Daarnaast wordt er getracht om waar mogelijk lokale bedrijven te betrekken.

Samenwerking met Dommelstroom

Sunvest is in gesprek met Energiecoöperatie Dommelstroom over een samenwerking voor financiële participatie. Sunvest en Dommelstroom hebben naar elkaar uitgesproken dat we op dit project willen samenwerken. De exacte vorm van samenwerking en mede-eigenaarschap gaan we in de aankomende periode bepalen en moet passen bij de capaciteit die Dommelstroom kan leveren, maar ook passen bij de bereidheid en financiële draagkracht van de omgeving.

In de volgende sheets geven we uitleg over de twee modellen van financiële participatie zoals ook besproken is met Dommelstroom. Zoals het nu lijkt willen we de samenwerking vormgeven middels een profijtplan waarbij Dommelstroom geen risicodragend eigen vermogen inlegt. Dit profijtplan zal naar verwachting bestaan uit financiële deelneming (obligaties), omgevingsfonds en omwonendenregeling, maar zal worden bijgesteld naar gelang de reactie van de omgeving.

10. Financiële participatie

Modellen van samenwerking

Variant 1. 50% Lokaal Eigendom

De omgeving (bijvoorbeeld via een coöperatie) neemt actief deel in het project. Ze draagt financieel risico en verwerft 50% eigendom van het zonnepark. 50% van de dividend inkomsten gaat naar de omgeving. Het model 50% Lokaal Eigendom kent twee varianten van samenwerking tussen Sunvest en de coöperatie. Het verschil is de hoeveelheid werk die elke partij levert, het moment waarop de samenwerking start en de mate van risico die een partij loopt.

Variant 2. Profijtplan ter waarde van 50% van de winst

In het tweede model neemt de omgeving (bijvoorbeeld via een coöperatie) actief deel aan de omgevingsparticipatie. Ze draagt geen (financieel) risico en ontvangt via een profijtplan 50% van de winst van het zonnepark en wendt dit aan voor de omgeving.

In de volgende slides worden deze twee modellen in verder detail gepresenteerd.

Sunvest werkt bij de meeste zonneparken met een energiecoöperatie samen, zoals bijvoorbeeld met bovenstaande coöperaties

10. Financiële participatie

Variant 1a - 50% lokaal eigendom – hoog risico

- Samen ontwikkelen door vanaf het begin een project BV op te richten en het werk gelijk te verdelen
- Het principeverzoek wordt samen gemaakt en ingediend
- Beide partijen leggen evenveel ontwikkelgeld en investeringsgeld in
- Het investeringsgeld van de coöperatie wordt lokaal opgehaald
- Als een partij de acquisitie van grondcontracten al heeft gedaan, dan betaalt de ander een vergoeding voor deze inspanning. Dit wordt meegenomen in de bankfinanciering van het project
- Beide delen vanaf begin het eigendom, zeggenschap en het rendement van het project
- Beide dragen gelijk financieel risico. Dat is relatief hoog. Er is een gerede kans dat het ontwikkelgeld niet terug ontvangen wordt, bijvoorbeeld bij geen vergunning, netaansluiting of SDE subsidie

Variant 1b - 50% lokaal eigendom – laag risico

- Sunvest ontwikkelt het zonnepark, de coöperatie denkt mee en neemt de leiding in de omgevingscommunicatie
- Sunvest brengt het ontwikkelgeld en de ontwikkeluren in
- Als het zonnepark tot vergunning en financiering komt, krijgt Sunvest het ontwikkelgeld en uren terug op financial close, inclusief risicopremie
- Vervolgens legt de coöperatie tot maximaal 50% van het eigen vermogen in met lokaal opgehaald geld en ontvangt een evenredig aantal aandelen
- Het rendement voor de coöperatie ligt tussen de 5% en 6%
- Beide delen vanaf dat moment naar rato van de inleg in het eigendom, zeggenschap en het rendement
- De coöperatie loopt een laag financieel risico: er is geen ontwikkelrisico, maar wel een exploitatierisico

10. Financiële participatie

Variant 2 - Profijtplan ter waarde van 50% van de winst - zonder lokaal risico

In het tweede model legt de coöperatie geen ontwikkelgeld of eigen vermogen in en loopt ze ook geen financieel risico. Wel neemt de coöperatie actief deel aan de omgevingscommunicatie. De omgeving/ coöperatie ontvangt 50% van de winst van het park. Dat is een bedrag dat via het profijtplan terugvloeit naar de omgeving. Dit model van samenwerking ziet er als volgt uit:

- Sunvest ontwikkelt het zonnepark, de coöperatie denkt mee en doet mee in de omgevingscommunicatie
- Sunvest legt het ontwikkelgeld en de ontwikkeluren in
- Als het zonnepark tot vergunning en financiering komt, krijgt Sunvest dit ontwikkelgeld en deze uren terug, inclusief risicopremie
- Als de financiering voor het zonnepark rond is ontvangt de coöperatie 50% van de winst van het park (dat is 50% van de Netto Contante Waarde, tegen 8% verdiscontering over de looptijd van het project.) Hiermee wordt het profijtplan bekostigd
- De coöperatie loopt geen financieel risico: er is geen ontwikkelrisico en geen exploitatierisico

Inhoud profijtplan

De omvang van het te besteden bedrag aan het profijtplan hangt af van het uiteindelijke rendement van het park en de omvang. Het voordeel van deze variant is dat er in één keer een bedrag vrij komt voor de coöperatie / omgeving, en niet 25 jaar lang telkens een deel. Sunvest stelt als voorwaarde dat dit geld lokaal terecht komt. Dat kan binnen de grenzen zijn van de gemeente of naburige kernen. Bij voorkeur wordt het benut voor initiatieven gekoppeld aan de energietransitie en biodiversiteit. In de praktijk zal de coöperatie in afstemming met de gemeente regels stellen voor de besteding van het geld.

Het geld kan bijvoorbeeld besteed worden aan:

- Een omgevingsfonds
- Rente op obligatieleningen wanneer de coöperatie een achtergestelde lening aan het project verschaft (aan overbrugging renteverval en aan marketingkosten)
- Zon op dak-projecten

10. Financiële participatie - zoals besproken met Dommelstroom

Wel profijt – geen aandelen

Zoals het nu lijkt willen Sunvest en Dommelstroom de samenwerking vormgeven middels een profijtplan waarbij Dommelstroom geen risicodragend eigen vermogen inlegt. Dit profijtplan ziet er in ons voorstel als volgt uit, maar zal worden bijgesteld naar gelang de reactie van de omgeving. De waarde van het profijtplan is gebaseerd op 50% van de meerwaarde van het park, berekend vanuit de businesscase van het zonnepark. De omvang wordt hard afgesproken en niet afhankelijk gemaakt van mee of tegenvallers in de exploitatie. Overigens wordt de waarde begrensd doordat de paneelbezetting van dit park relatief laag en de inrichting ten behoeve van recreatie, landschap en natuur uitgebreid is. Overigens is dat ook lokaal profijt.

Principes

We hanteren de volgende principes:

- Direct omwonenden, omliggende agrariërs en buurtbewoners krijgen voorrang in het profijtplan
- Zoveel mogelijk burgers moeten kunnen meeprofiteren, los van hun financiële situatie
- Schade wordt vergoed volgens de planschaderegeling, en zien we niet als profijt voor de omgeving
- Profijt kan direct financieel zijn, maar ook in de vorm van investeringen in recreatieve meerwaarde of permanente natuur
- Het bedrag dat beschikbaar is voor de onderdelen uit het profijtplan zijn helder onderbouwde bedragen

Inhoud profijtplan

De inhoud van het profijtplan zal verder worden uitgewerkt naar behoeven van de omgeving in samenwerking met Dommelstroom en de gemeente. De basis is dat Sunvest beoogt om 50% van de meerwaarde van het zonnepark Heidebos lokaal ten goede te laten komen middels een omgevingsfonds, zon-op-dak projecten en obligatieleningen.

Sisca Broersma

Tel: 06 26 037 533

Sisca@sunvest.nl

Tijs Karskens

Tel: 06 29 16 60 55

Tijs@sunvest.nl

www.sunvest.nl

Bijlagen

1. Brief: informatie na tenderuitslag en uitnodiging informatiebijeenkomst 12 januari 2024
2. Verslag informatiebijeenkomst 12 januari 2024
3. Brief: delen van principeverzoek en het verslag
4. Brief: uitnodiging inloopavond 20 maart 2024
5. Verslag inloopavond 20 maart 2024
6. Brief: informatie ontwikkelingsproces zonnepark Heidebos en vergunningsaanvraag
7. Bijlagen gespreksverslagen

Aan de bewoner(s) van dit adres

Sunvest Ontwikkeling
B.V.
Maarssenbroeksedijk 37
3542 DM UTRECHT

www.sunvest.nl
heidebos@sunvest.nl

Utrecht, 21 December 2023

Betreft: Informatie ontwerp zonnepark Heidebos

Geachte bewoner(s),

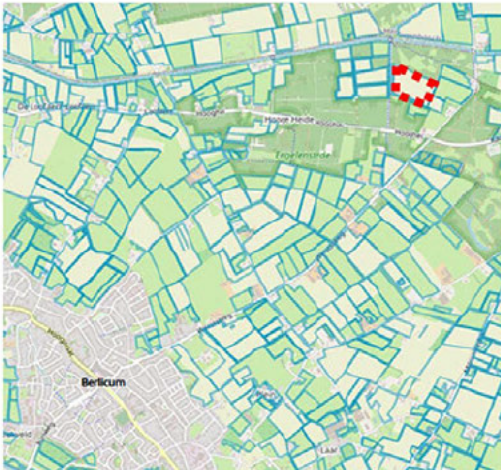
Graag brengen wij het ontwerp voor een natuurlijk zonnepark in uw buurt onder de aandacht. We zijn benieuwd naar uw reactie en ideeën op het plan.

Visie zonne- en windenergie Sint-Michielsgestel

De gemeente Sint-Michielsgestel maakt deel uit van de RES (Regionale Energie Strategie)-regio Noordoost Brabant. In de RES is afgesproken dat elke gemeente een aandeel levert aan de klimaatdoelstellingen van de RES. Bovendien streeft Sint-Michielsgestel ernaar om tegen 2040 een gemeente te zijn die volledig klimaatneutraal opereert. Om deze ambitie te behalen, is het noodzakelijk om grootschalige duurzame elektriciteitsopwekking te realiseren, waaronder ook zonneparken. Op 17 december 2020 heeft de gemeenteraad de Visie zonne- en windenergie goedgekeurd. In januari 2023 heeft de gemeente een tender (soort wedstrijd) voor zonneparkplannen georganiseerd. Sunvest heeft met het plan Zonnepark Heidebos hieraan meegedaan, en mag door haar puntenaantal nu starten met het participatie- en ontwikkeltraject.

Zonnepark Heidebos

Het plangebied voor zonnepark Heidebos ligt ten noorden van Berlicum, in de buurt van Engelenstede en de Hooge Heide. Het is een agrarisch perceel van circa 7 hectare groot en wordt op dit moment gebruikt voor het verbouwen van maïs. Langs het perceel loopt een wandelpad en fietspad. Het plan is om naast de opwekking van zonnestroom ook een bijdrage te leveren aan de lokale biodiversiteit en de recreatie. Tussen de panelen en paden worden brede stroken van de oorspronkelijke heide teruggebracht. De laag geplaatste panelen worden zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken door de struwelen die achter de heide. Aan de westzijde komt een bomenwallen met dichte struiken en takkenrillen. Dwars door het park is een nieuwe wandelpad gepland. Vanaf daar kan men de Kempische Heideschapen zien die het gebied perceel voor perceel gaan begrazen.

Afbeelding 1 Locatie plangebied

Afbeelding 2 Landschappelijk ontwerp

Sunvest Ontwikkeling
B.V.
Maarssebroeksedijk 37
3542 DM UTRECHT

www.sunvest.nl
heidebos@sunvest.nl

In contact komen

Aangezien u omwonende bent van het plangebied zouden we graag uw reactie op ons plan horen, zodat we daar bijvoorbeeld bij de inpassing rekening mee kunnen houden. Dat kan telefonisch en per mail, maar ook in een gesprek bij u aan de keukentafel. Graag zouden we daarover met u in contact komen. Als u ons mailt of belt (zie onderaan de brief) zoeken we samen een moment om het plan door te nemen.

Informatie bijeenkomst

Wilt u liever algemeen geïnformeerd worden, of vragen stellen, meedenken en reacties geven dan kan dat ook tijdens de informatie bijeenkomst op **vrijdagavond 12 januari**. Deze avond wordt georganiseerd door de gemeente Sint-Michelsgestel in samenwerking met Sunvest en Lightsource (de ontwikkelaar van een ander zonnepark in de gemeente). U bent van harte welkom op de informatiebijeenkomst in de **Den Durpskerd van 20:00 – 22:00 uur**. Het adres is **Kerkwijk 61, 5258 KB Berlicum**.

Mocht u verhinderd zijn op deze avond of wilt u na het bezoek aan de avond uw reactie aan ons kenbaar maken, dan kan dat altijd via onderstaande contactgegevens.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Concept verslag informatie bijeenkomst Zonnepark Heidebos

Introductie

Begin 2023 heeft de gemeente Sint-Michielsgestel een tender voor zonneparkplannen georganiseerd. Er zijn in totaal 7 initiatieven ingediend voor een oppervlakte van 36 hectare aan zonneparken. Een onafhankelijke commissie zonneparken heeft deze initiatieven beoordeeld en gerangschikt op basis van 5 vooraf gestelde criteria, resulterend in een voorkeursvolgorde. Het college heeft dit advies overgenomen en aan de gemeenteraad voorgesteld om de eerste 4 zonneparken uit deze volgorde te selecteren. De gemeenteraad heeft bepaald dat eerst de omgevingsdialogen voor de eerste twee hoogst scorende zonneparken starten: plan Zonnepark Heidebos van Sunvest en plan Zonnepark Poeldonk Lightsource BP.

Informatiebijeenkomst

Op vrijdagavond 12 januari 2024 heeft de gemeente Sint-Michielsgestel een informatiebijeenkomst georganiseerd als aftrap van de omgevingsdialogen van beide initiatiefnemers Sunvest en Lightsource BP. Deze avond was bedoeld voor de omwonenden rondom de plangebieden van zonnepark Heidebos en zonnepark Poeldonk. Deze avond vond plaats in het Den Durpsherd, Kerkwijk 61, 5258 KB Berlicum. De inloop was vanaf 19:30 met start van de plenaire presentatie van de gemeente van 20:00 - 21:00 uur. Er was een mooie opkomst van circa 65 mensen. Na de pauze konden omwonenden informatie ophalen, vragen stellen, feedback geven en hun mening delen bij de specifieke ontwikkelaar.

Sunvest zat in zaal 5 van Den Durpsherd, hier zijn circa 25 mensen langs gekomen om met Sunvest in gesprek te komen.

De bijeenkomst was bedoeld om de omwonenden te informeren over het plan voor zonnepark Heidebos en feedback op te halen op het plan zodat het verbeterd kan worden en om de mening van omwonenden te horen. De uitnodigingen voor de informatie bijeenkomst zijn 21 december 2023 verstuurd per post aan de omwonenden van plan zonnepark Heidebos. In totaal zijn 25 huishoudens en grondeigenaren in een straal van circa 500 meter rondom plangebied geïdentificeerd en uitgenodigd per brief.

Namens Sunvest waren [REDACTED] en landschapsarchitect van Haver Droeze [REDACTED] aanwezig.

Verslaggeving

In dit verslag wordt een samenvatting gegeven van het inloopmoment bij Sunvest voor zonnepark Heidebos. Opmerkingen, vragen en antwoorden zijn zoveel mogelijk genoteerd hieronder. De kans is aanwezig dat er een aantal zaken gemist zijn. Dit verslag wordt in concept door Sunvest gedeeld met aanwezigen per email samen met

Sunvest Ontwikkeling
B.V.
Maarssebroeksedijk 37
3542 DM UTRECHT

www.sunvest.nl
heidebos@sunvest.nl

de gepresenteerde informatieborden. Mochten er zaken ontbreken, dan horen we dit graag en voegen we dit toe. We geven alle meningen weer zoals we die gehoord hebben, zonder daar een weging aan te geven.

Opzet van de inloopavond

Bij binnenkomst had Sunvest vier informatiepanelen over de ruimte verdeeld waar de bezoekers langs konden lopen om informatie op te halen over het zonnepark. Er lagen twee grote posters met het landschappelijk ontwerp op de tafels waar aanwezigen zich over konden buigen.

Medewerkers van Sunvest stonden klaar om de plannen toe te lichten en vragen te beantwoorden. Daarnaast waren er reactie formulieren beschikbaar.

Reacties van aanwezigen

In de gesprekken met de medewerkers van Sunvest kwam naar voren dat er door veel aanwezigen benoemd werd dat men tegen de komst van het zonnepark is op deze locatie. Het agrarisch perceel ligt in een gemengd agrarisch en bosgebied waar vaak wandelaars en fietsers komen uit de buurt. Wat vaak geuit werd is dat men een zonnepark niet vindt passen in een omgeving met ook bos, natuur en recreatie. Desgevraagd geven de meesten als reden dat ze een zonnepark lelijk vinden. Daarnaast werd een aantal keren aangegeven dat men niet gelooft dat het zonnepark een positief effect heeft op de biodiversiteit, maar eerder een negatief effect.

De tender heeft in 2023 plaatsgevonden en een aantal aanwezigen benoemden graag in een eerder stadium geïnformeerd te willen worden, voordat de plannen werden ingediend bij de gemeente. Door de communicatie aftrap na de tender geeft een aantal mensen aan verrast te zijn en zich overvallen te voelen doordat de gemeente de principeverzoeken al positief heeft beoordeeld. Een aantal mensen geven aan de plannen nu voor het eerst te zien, en het lastig te vinden dan gelijk al een mening te geven.

Ter plekke lichtten Sunvest medewerkers het landschappelijke ontwerp toe. In het landschappelijk ontwerp van het plan Zonnepark Heidebos staan de belangrijkste ingrepen voor inpassing van het zonnepark in dit landschap: het open houden van ruime stroken met een natuurlijke invulling langs de wetering en de laan langs de zuidzijde, en het aanbrengen van een houtwal met takkenrillen, berken en eiken, ter

Sunvest Ontwikkeling
B.V.
Maarssebroeksedijk 37
3542 DM UTRECHT

www.sunvest.nl
heidebos@sunvest.nl

verdichting aan de oostzijde. In deze brede natuurstroken langs de paden wordt heide ontwikkeld met gevarieerde vegetatie van struweel, heide en kruidachtige soorten planten. Zo leggen we de zonnepanelen op afstand van de voorbijkomende wandelaars en fietsers en breekt de tussenliggende natuur het zicht op de op het zuiden gerichte panelen.

In dit eerste ontwerp heeft Sunvest een wandelpad te midden van het zonnepark opgenomen dat vrij toegankelijk zou zijn. Hier werden meerdere reacties opgegeven. Deze reacties liepen uiteen van het toevoegen van een bruggetje aan de noordkant van het perceel voor de oversteek van de watergang daar, tot aan dat er geen meerwaarde is van het wandelpad. Met name dat laatste werd veel genoemd. Er lopen vele wandelroutes rondom het zonnepark en men hoeft niet door het zonnepark te lopen, geeft men aan. Daarbij zou het ook gevaarlijk kunnen zijn vanwege mountainbikers die hier gebruik van zouden kunnen maken en op wandelaars zouden kunnen stuiten, vertelt één van de aanwezigen.

Veel aanwezigen gaven aan dat ze meer informatie wilden over het plan en graag het plan te zien dat we bij de gemeente hebben ingediend. Ook wilde men de puntentelling zien en de uitslag van de gemeente die aan Sunvest verstuurd is.

Wat we met de feedback doen

We zitten nog aan het begin van het omgevingscommunicatieproces, maar een aantal zaken beginnen zich al wel af te tekenen waar we iets mee willen en moeten doen.

De meest gehoorde feedback is dat omwonenden zonnepanelen lelijk vinden en ze de panelen niet willen zien als ze er langs lopen, maar ook niet vanuit de verte. In het groenontwerp gaan we de nog meer de nadruk leggen op zicht wegnemende groenmaatregelen. Dit kan met beplanting, maar ook in de beginjaren schermen van vlechthout. De boomwal met daartussen struiken en takkenrillen moet zo ingericht worden dat hij het zicht op de panelen vanaf de Coppensdijk en de woningen aldaar blokkeert.

Veel mensen zouden graag het wandelpad geschrapt zien, om uiteenlopende redenen. Dat horen we ook in de keukentafelgesprekken. Als de gemeente daarmee akkoord gaat, zullen we dat ook doen. De vrijgekomen ruimte zetten we in voor extra natuur, niet voor extra panelen. Waar dat is zullen we in overleg doen.

Ook kreeg Sunvest de vraag of de locatie van de batterijopslag verplaatst kan worden. Hier staan we voor open. Sunvest wil meer feedback ophalen tijdens het participatieproces, door middel van keukentafelgesprekken en nog een inloopavond om te bepalen wat de beste plek hiervoor is.

Naar aanleiding van de vragen heeft Sunvest besloten om haar ingediende principeverzoek ter beschikking te stellen aan de omwonenden en iedereen die geïnteresseerd is. Aangezien het document nogal omvangrijk is, hebben we een link

www.sunvest.nl
heidebos@sunvest.nl

Aan de bewoner(s) van dit adres

Sunvest Ontwikkeling
B.V.
Maarssenbroeksedijk 37
3542 DM UTRECHT

www.sunvest.nl
heidebos@sunvest.nl

Utrecht, 18 januari 2024

Betreft: Informatie delen zonnepark Heidebos

Geachte bewoner(s),

Naar aanleiding van de informatiebijeenkomst van 12 januari jl. sturen wij u deze brief. Wij willen graag het concept verslag van de informatiebijeenkomst en het principeverzoek voor zonnepark Heidebos dat Sunvest heeft ingediend bij de tenderinschrijving met u delen. Aangezien wij niet van alle omwonenden een emailadres hebben, sturen wij deze toe per brief. Eventuele reacties op dit verslag zullen worden gebruikt om het verslag te verbeteren.

U kunt het **concept verslag** en het **principeverzoek** downloaden via deze link:

<https://bitly.ws/3aaRz>

of via de QR code:

Mocht u deze toch liever per mail ontvangen, neem dan contact met ons op via onderstaande contactgegevens.

Voor meer informatie en updates van Zonnepark Heidebos kunt u kijken op de pagina op onze website: www.sunvest.nl/zonnepark-heidebos/

Met vriendelijke groet,

, Sunvest

Betreft: Uitnodiging inloopavond zonnepark Heidebos

Utrecht, 5 maart 2024

Geachte bewoner(s),

Via deze brief nodigt Sunvest u graag uit voor een inloopavond op **20 maart 2024** in **Den Durps herd te Berlicum**.

Huidige stand van zaken

In december vorig jaar heeft u een brief ontvangen waarin Sunvest u informeerde over het plan voor zonnepark Heidebos. In die brief lichtten wij toe dat Sunvest meegedaan had aan een tender (soort wedstrijd) voor zonneparkplannen in de gemeente Sint-Michielsgestel met het plan Zonnepark Heidebos. Sunvest mocht door haar puntenaantal starten met het participatie- en ontwikkeltraject. Na de informatiebijeenkomst op 12 januari jl. is Sunvest verder gegaan met de omgevingsdialoog. Na verschillende keukentafelgesprekken is er feedback opgehaald op de ontwerpplannen. Met de opgehaalde feedback is Sunvest aan de slag gegaan en hebben wij aanpassingen gedaan aan het ontwerp. Graag leggen we deze aan u voor en vragen we om uw reactie op het aangepaste ontwerp op de inloopavond.

Inloopavond

U bent van harte welkom op **20 maart in Den Durps herd in zaal 08**. Het adres is **Kerkwijk 61, 5258 KB Berlicum**. De inloopavond start **vanaf 19:30 uur** en eindigt om 21:30 uur. Er is geen plenaire sessie, u kunt zelf kiezen wanneer u aanhaakt op deze avond. De plannen voor het zonnepark worden gepresenteerd op grote informatieborden. U kunt direct in gesprek met medewerkers van Sunvest om meer gedetailleerde informatie op te halen, vragen te stellen en feedback te geven.

Graag horen wij of u aanwezig kunt zijn. U kunt een bevestiging sturen naar heidebos@sunvest.nl. Vermeldt u daarbij alstublieft uw naam en adres.

Mocht u verhinderd zijn op deze avond of wilt u na het bezoek aan de avond uw reactie aan ons kenbaar maken, dan kan dat altijd via onderstaande contactgegevens.

Met vriendelijke groet,

, Sunvest

heidebos@sunvest.nl

Sunvest
Maarssenbroeksedijk 37
3542 DM UTRECHT

www.sunvest.nl
heidebos@sunvest.nl

Aangepast concept verslag inloopavond Zonnepark Heidebos 20 maart 2024

Introductie

Begin 2023 heeft de gemeente Sint-Michielsgestel een tender voor zonneparkplannen georganiseerd. Er zijn in totaal 7 initiatieven ingediend voor een oppervlakte van 36 hectare aan zonneparken. Een onafhankelijke commissie zonneparken heeft deze initiatieven beoordeeld en gerangschikt op basis van 5 vooraf gestelde criteria, resulterend in een voorkeursvolgorde. Het college heeft dit advies overgenomen en aan de gemeenteraad voorgesteld om de eerste 4 zonneparken uit deze volgorde te selecteren. De gemeenteraad heeft bepaald dat eerst de omgevingsdialogen voor de eerste twee hoogst scorende zonneparken starten: plan Zonnepark Heidebos van Sunvest en plan Zonnepark Poeldonk Lightsource BP.

Op vrijdagavond 12 januari 2024 heeft de gemeente Sint-Michielsgestel een informatiebijeenkomst georganiseerd als aftrap van de omgevingsdialogen van beide initiatiefnemers Sunvest en Lightsource BP. De bijeenkomst was bedoeld om de omwonenden te informeren over het plan voor zonnepark Heidebos en feedback op te halen op het plan zodat het verbeterd kan worden en om de mening van omwonenden te horen. In de weken daarna heeft Sunvest zijn omgevingsdialoog voortgezet en heeft met meerdere omwonenden en lokale belangenorganisaties aan tafel gezeten om de plannen te bespreken. Met de opgehaalde feedback is het ontwerp voor zonnepark Heidebos aangepast en is om deze reden een nieuwe inloopavond georganiseerd om de aangepaste plannen te presenteren en hier feedback over op te halen. Deze avond vond plaats op 20 maart 2024 in het Den Durpsherd, Kerkwijk 61, 5258 KB Berlicum. De inloop was vanaf 19:30 in zaal 8 (zaal 6 +7) van Den Durpsherd, hier zijn circa 14 mensen langs gekomen om met Sunvest in gesprek te komen.

De uitnodigingen voor de informatie bijeenkomst zijn 5 maart 2024 verstuurd per post aan de omwonenden van plan zonnepark Heidebos. In totaal zijn 26 huishoudens en grondeigenaren in een straal van circa 500 meter rondom plangebied geïdentificeerd en uitgenodigd per brief. Met de personen en organisaties waarmee ook email contact is, zijn de uitnodigingen ook per email gedeeld. Namens Sunvest waren [REDACTED] en landschapsarchitect van Haver Droeze [REDACTED] aanwezig. Ook de gemeente was vertegenwoordigd door de beleidsmedewerker duurzaamheid.

Verslaggeving

In dit verslag wordt een samenvatting gegeven van het inloopmoment bij Sunvest voor zonnepark Heidebos. Opmerkingen, vragen en antwoorden zijn zoveel mogelijk genoteerd hieronder. De kans is aanwezig dat er een aantal zaken gemist zijn. Dit

verslag wordt in concept door Sunvest gedeeld met aanwezigen per email samen met de gepresenteerde informatieborden. Mochten er zaken ontbreken, dan horen we dit graag en voegen we dit toe.

Opzet van de inloopavond

Sunvest had 8 informatiepanelen over de ruimte verdeeld waar de bezoekers langs konden lopen om informatie op te halen over het zonnepark. Medewerkers van Sunvest stonden klaar om de aangepaste plannen toe te lichten en vragen te beantwoorden. Daarnaast waren er reactie formulieren beschikbaar. Sunvest ontving de reactie dat niet alle aanwezigen op de formulieren zijn geweest.

Sunvest Ontwikkeling
Maarssebroeksedijk 37
3542 DM UTRECHT

www.sunvest.nl
heidebos@sunvest.nl

Oud ontwerp

Huidig ontwerp

* De ontwerptekeningen worden als bijlage meegestuurd met het verslag

In de omgevingsdialog is feedback opgehaald en aan de hand daarvan is het ontwerp enigszins aangepast. Sunvest heeft niet alle input kunnen verwerken omdat onder andere de business case van het zonnepark dat niet toelaat. De bewoners die aanpassingen hadden voorgesteld geven aan teleurgesteld te zijn dat niet alles is overgenomen. De aanpassingen die gemaakt zijn in het ontwerp betreffen:

- Het wandelpad is veranderd in een faunapassage (brede verbindingszone)
- Er is meer ruimte rondom de greppel, de ruimte is doorgetrokken over de lengte van het park
- De batterij is verder van bewoning geplaatst naar het midden van de zuidkant van het perceel
- De batterij wordt ingepakt door groene inpassing in plaats van een schapenschuur om minder boven de begroeiing uit te steken

- Het plaatsen en verdichten van de houtwal zal met een glooiende helling aan de buitenkant van het zonnepark komen

Reacties van aanwezigen

De aanwezigen waren benieuwd naar de aanpassingen die plaatsgevonden hadden op het ontwerp. Uit de gesprekken met de medewerkers van Sunvest kwam opnieuw naar voren dat een aantal aanwezigen tegen de locatie zijn. Twee aanwezigen waren positief over het plan. Het agrarisch perceel ligt in een gemengd agrarisch en bosgebied waar vaak wandelaars en fietsers komen uit de buurt. Het gebied wordt ook bezocht door recreanten uit de wijde omgeving. Door een aantal aanwezigen is geuit dat men een zonnepark niet vindt passen in een omgeving met ook bos, natuur en recreatie. Daarnaast werd ook aangegeven dat men niet gelooft dat het zonnepark een positief effect heeft op de biodiversiteit, maar eerder een negatief effect. De landschapsarchitect heeft een onderzoek over biodiversiteit op zonneparken gedeeld met desbetreffende personen. Op de dag van deze inloopavond was het perceel zeer nat, dit was volgens de omwonenden zeer uitzonderlijk omdat het zandgrond is en water gebruikelijk niet lang blijft staan. Sunvest wil met het zonnepark ook juist de waterberging ondersteunen.

Naar aanleiding van de aanpassingen van het ontwerp kwamen nog een aantal vragen. De batterijopslag is verplaatst na het verzoek uit de omgeving om die verder van de woningen te plaatsen. De batterijopslag is nu verder van de bewoning verplaatst naar het midden van de zuid-rand van het park. Een grondeigenaar met aangrenzend grond uitte zorgen over mogelijk geluidshinder van de batterijen en de omvormers. Sunvest voldoet met zijn andere zonneparken aan alle geluidsniveaus en standaarden. Daarnaast zal de groene inpassing rondom de batterijopslag ook een dempende werking hebben op het geluid. Over de batterij kwam ook de vraag of deze helemaal op een andere locatie gezet kan worden en niet op het perceel.

Wat we met de feedback doen

Op de vraag of de locatie van de batterijopslag verplaatst kan worden naar een andere locatie is Sunvest nader onderzoek aan het uitvoeren. In de technische tekeningen zal er ook meer duidelijkheid komen over de batterij installatie, de omvormers en de transformatorstations. Sunvest begrijpt de zorgen van de omwonenden over geluidshinder en neemt dit ook ter harte voor het technische ontwerp. Daarnaast zal in het beheersplan ook meer uitwerking komen over de vegetatie zoveel mogelijk de zonnepanelen van het zicht te onttrekken.

Het vervolg

Sunvest maakt een verslag van de omgevingsdialoog tot nu toe en deelt deze met de gemeente voor de evaluatie van de omgevingsdialoog. Het participatietraject van Sunvest blijft doorlopen. Daarnaast werken we aan de afronding van de noodzakelijke studies, wordt het ontwerp verder uitgewerkt, worden er technische tekeningen opgesteld in het klaarmaken van de vergunningsaanvraag. Ook zullen we op termijn nog een inloopavond organiseren voor de inwoners van Berlicum, Vinkel

en de gemeente. Tot slot wordt met een lokale energiecoöperatie verkend hoe financiële participatie voor de omgeving gefaciliteerd kan worden.

Publicatie van dit verslag

Dit verslag is opgesteld door Sunvest. Het verslag wordt door Sunvest gedeeld met de aanwezigen van de avond die hun emailadres hebben achtergelaten. Eventuele reacties op dit verslag zullen worden gebruikt om het verslag te verbeteren.

Als u nog aan of opmerkingen heeft of vragen wilt stellen, kun u ons altijd mailen of bellen op onderstaande gegevens:

██████████

██████████

Sunvest Ontwikkeling
Maarssebroeksedijk 37
3542 DM UTRECHT

www.sunvest.nl
heidebos@sunvest.nl

Betreft: Vergunningaanvraag zonnepark Heidebos

Utrecht, 20 december 2024

Geachte lezer,

Graag breng ik u op de hoogte van de recente ontwikkelingen met betrekking tot het zonnepark Heidebos. In deze brief lichten we het proces toe tot de vergunningsaanvraag en in de **bijlage** lichten we een aantal vaak gestelde vragen en opmerkingen toe.

In onze laatste communicatie per mail in juni 2024 gaven wij aan dat onze verwachting was om rond de zomerperiode de vergunningsaanvraag te kunnen gaan indienen. Door verschillende factoren heeft dit vertraging opgelopen maar zullen wij voor het einde van het jaar de definitieve vergunningsaanvraag indienen. Wij willen ook deze documenten van de aanvraag met u delen. U kunt deze documenten bij ons opvragen via heidebos@sunvest.nl. Mocht u hier nog vragen en/of opmerkingen over hebben, dan kunt u dat bij ons kenbaar maken.

Hier is een tijdlijn van de ontwikkeling van het project met enkele belangrijke updates:

Tender gemeente Sint-Michielsgestel

Nederland werkt in 30 regio's samen om de CO2-uitstoot tegen 2030 te halveren, zoals vastgelegd in het Klimaatakkoord. Sint-Michielsgestel maakt deel uit van de RES Noordoost Brabant en draagt bij aan de RES-doelstellingen. De gemeente streeft ernaar in 2040 klimaatneutraal te zijn en zet tot 2030 maximaal in op zonne-energie. Op 17 december 2020 stelde de gemeenteraad de Visie zonne- en windenergie vast en besloot om een tender voor zonneparken van maximaal 10 hectare open te stellen. Begin 2023 werd dit tenderproces gestart. Een onafhankelijke commissie beoordeelde deze tender. Er waren in totaal 7 initiatieven ingediend en deze zijn gerangschikt dat resulteerde in een voorkeursvolgorde. De twee hoogst scorende zonneparken mochten als eerste starten met de ontwikkeling, plan Zonnepark Heidebos van Sunvest was hier één van.

Ontwikkelfase begin 2024 – heden

Op 12 januari 2024 heeft de gemeente Sint-Michielsgestel een informatiebijeenkomst georganiseerd als aftrap van de omgevingsdialogen van beide initiatiefnemers Sunvest en Lightsource BP. Vervolgens heeft Sunvest haar omgevingsdialoog voortgezet en heeft met meerdere omwonenden en lokale belangenorganisaties (meermaals) aan tafel gezeten om de plannen te bespreken. Met de opgehaalde feedback is het ontwerp voor zonnepark Heidebos aangepast en is om deze reden een nieuwe inloopavond georganiseerd op 20 maart 2024 om de aangepaste plannen te presenteren en hier feedback over op te halen. Vervolgens is dit meegenomen en met de afronding van de verschillende onderzoeken en studies hebben we de definitieve vergunningsaanvraag ingediend.

Op onderstaande afbeeldingen is te zien hoe het eerste ontwerp tekening is veranderd na alle feedback momenten tot het huidige ontwerp van de vergunningsaanvraag.

In de bijlage vindt u het huidige landschappelijke ontwerp. Er is na overleg veel veranderd ten opzichte van het ontwerp in het principeverzoek, de grootste aanpassingen:

- Het wandelpad is veranderd in een faunapassage (brede verbindingszone) en versterkt hiermee de natuurvriendelijke inpassing van het plan.
- Er is meer ruimte rondom de greppel, de ruimte is doorgetrokken over de lengte van het park.
- De transformator en bijbehoren wordt ingepakt door groene inpassing in plaats van een schapenschuur om minder boven de begroeiing uit te steken.
- De transformator met batterijen en geluiddempende omheining is verder van de bewoning geplaatst naar het midden van de zuidkant van het perceel. Het onderzoek naar een mogelijke andere locatie voor de batterij heeft helaas laten zien dat dit niet mogelijk is. De uitleg is te lezen in de bijlage.
- Het plaatsen en verdichten van de houtwal zal met een glooiende helling aan de buitenkant van het zonnepark komen.

Sunvest Ontwikkeling
Maarssebroeksedijk 37
3542 DM UTRECHT

www.sunvest.nl
heidebos@sunvest.nl

Ontwerp principeverzoek

Huidige ontwerp

Wat is de volgende stap?

De vergunningaanvraag is ingediend bij het Omgevingsloket Online (OLO). De gemeente zal de aanvraag behandelen en deze bekend maken door middel van publicatie op de gemeentelijke website en/of in de lokale krant. Dit kan een aantal maanden duren. Vervolgens start de inspraakperiode en is het tijdens deze periode mogelijk om zienswijzen in te dienen. De gemeente beoordeelt de ingediende zienswijzen en neemt deze mee in de verdere besluitvorming. In deze periode zullen we een nieuwe inloopavond organiseren. Hierover houden we u op de hoogte.

In de bijlage lichten we een aantal vaak gestelde vragen en opmerkingen toe die in de afgelopen maanden zijn geuit.

Mocht u vragen, opmerkingen hebben of aanvullende informatie wensen, zijn wij per mail beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

, Sunvest

, Sunvest

heidebos@sunvest.nl

Bijlage

• FAQ

We begrijpen dat deze ontwikkeling niet door iedereen gewenst is en we begrijpen ook de zorgen die gepaard gaan met deze verandering in het landschap. Daarom lichten we in deze brief ook een aantal zaken toe die vaker zijn gevraagd.

Batterijopslag

Waarom wil Sunvest een batterij bij het zonnepark?

De batterij slaat stroom van de zonnepanelen op om later te gebruiken. Dus wanneer het elektriciteitsnetwerk overbelast is kan de opgewekte stroom van de zonnepanelen opgeslagen worden in de batterij. Wanneer er veel vraag is op het elektriciteitsnetwerk kan de batterij stroom leveren. Op deze manier kan de batterij helpen met de capaciteitsproblemen van het net.

Kan de batterij verplaatst worden naar een andere locatie dan op het zonnepark?

Naar aanleiding van de zorgen over de locatie van de batterij is Sunvest gaan onderzoeken naar ook andere locatie mogelijkheden. Helaas liepen we hier tegen bestaande regelgeving van de netbeheerder aan. De netbeheerder legt alleen de kabels tot aan het zonnepark. Dan bestaat de optie om als bedrijf zelf een kabel te leggen tussen het zonnepark en de andere locatie van de batterij. Deze optie kan alleen voor grote projecten en wij mogen voor zonneparken kleiner dan 10 MWp niet zelf een kabel leggen. Een andere locatie is dus niet mogelijk. Daarom hebben we ervoor gekozen om de batterij tenminste wel verder van de bewoning te plaatsen.

Maakt een batterij geluid?

De batterijopslag kan geluid produceren, maar dit geluid is niet constant. De batterij heeft bepaalde laadmomenten en dan kan er geluid worden geproduceerd. De batterijen zijn voorzien van actieve koelingssystemen, wat bijdraagt aan het geluid. Momenteel maken wij gebruik van luchtgekoelde systemen. De nieuwe innovatietrend van batterijen zijn watergekoelde systemen, maar dit heeft een beperkte invloed op geluidsdemping.

Hoe gaat Sunvest het geluid dempen?

Naast dat wij zijn gebonden aan de maximale toegestane waarden volgens zowel het Activiteitenbesluit als ook de (nog te verkrijgen) omgevingsvergunning, zijn wij vastbesloten om de geluidsoverlast te beperken en zullen maatregelen toepassen om dit te realiseren. Dit doen we door het plaatsen van keerwanden. Hiermee maken we een fysieke barrière die het geluid dempt. Dit zullen wij doen met natuurlijke materiaal zoals kokosmatten. Kokosmatten hebben een geluidsdempende werking omdat de dichte en vezelachtige structuur van kokosvezels geluidsgolven absorbeert en vermindert en daarnaast heeft het een natuurlijke uitstraling. Daarbij wordt geluid verminderd door het vergroten van de afstand tot de omwonenden. Daarom hebben we de batterij naar het midden van de perceelgrens verplaatst.

Ook de omvormers en transformatoren kunnen geluid produceren. Hier is in het ontwerp rekening mee gehouden door de omvormers zowel verder van de bewoning te plaatsen als ook van het wandelgebied. De omvormers komen verder onder de panelen waardoor het geluid gedempt wordt. De transformatoren worden bij de batterijopslag ingepast door de barrière die het geluid dempt.

Hoe borgt Sunvest de veiligheid?

We nemen brandveiligheid erg serieus en volgen de wettelijke richtlijnen. Er is een landelijke PGS 37-1 richtlijn voor veilige opslag van elektriciteit in Energie Opslag Systemen (EOS). Hoewel het risico op brand nooit volledig uitgesloten kan worden, willen we u geruststellen dat de kans op een incident heel erg klein is. Dit komt doordat er veel maatregelen worden genomen om de veiligheid te waarborgen. Het type batterij dat wij gebruiken is speciaal ontworpen om de

veiligheid te maximaliseren door brand verspreiding te voorkomen en, mocht er iets gebeuren, te zorgen dat het vuur zich niet verspreidt. Bijvoorbeeld binnen het batterijsysteem wordt bij een signaal van oververhitting het systeem direct uitgeschakeld. Verder is de afstand tussen de batterijopslag en de perceelgrens bepaald om eventuele gevaren te minimaliseren. Wij houden ruime afstand marges aan voor de extra veiligheidsbuffer. Vanuit de veiligheidsregio is de harde eis om voor bluswater voorziening te zorgen door middel van een waterput. Hier zullen wij ook voor zorgen wanneer de batterij wordt geplaatst. Al met al is het risico op brand uiterst klein en zorgen we ervoor dat als er toch iets gebeurt, we de gevolgen goed kunnen beheersen.

Hoe zit het met lekkage?

In de batterij zitten gevaarlijke stoffen. Deze kunnen vrijkomen bij beschadiging van de batterijopslag bij brand. We voeren vele controles en kwaliteitstesten uit voor het plaatsen en het in werken zetten van de batterij. Door alle veiligheidsmaatregelen en het volgen van alle wettelijke richtlijnen is het risico op lekkage uiterst klein.

Ook het risico van lekstroom wordt volledig weggenomen door de vakkundige en zorgvuldige aanleg en het gebruik van gecertificeerde systemen. Wij volgen de hoogste normen en daarmee zijn onze kabels en apparatuur goed geïsoleerd en beveiligd. In het gedeelte van de zonnepanelen naar de omvormers (DC-gedeelte) hebben de kabels dubbele rubberen mantels en zijn de zonnepanelen veilig ingesloten tussen glasplaten. Dit zorgt ervoor dat er geen stroom naar de aarde kan lekken. Onze systemen voldoen aan strenge eisen en zijn zo ontworpen dat lekstroom niet kan voorkomen.

Natuur

Hoe waarborgen jullie de effectiviteit van de natuuringrepen?

Sunvest werkt samen met landschapsarchitecten en ecologen bij het ontwikkelingsproces van natuurinclusieve zonneparken. Hierbij wordt ook een beheerplan opgezet om ervoor te zorgen dat de opgestelde plannen ook op de juiste manier uitgevoerd worden. Daarnaast voeren we elk jaar monitoring uit. Het landschapsarchitectenbureau Smartland doet elk jaar onderzoek op onze bestaande zonneparken om te kijken naar de stand van zaken op het gebied van flora fauna, bodemkwaliteit en de algehele kwaliteit van het perceel. Dit jaar (2024) zijn er 10 zonneparken van ons gemonitord. Hieruit kwamen verschillende adviezen naar voren, elk specifiek per park: 8 van de 10 parken scoort op dit moment goed en twee parken matig tot goed. We zien na de bouw van de zonneparken voornamelijk een stijgende lijn in het aantal insecten en in de bodemfauna op de percelen. We waarborgen het versterken van de biodiversiteit in onze parken door deze monitoringsverslagen en gaan aan de slag met de adviezen om onze parken constant te verbeteren.

7. Bijlagen gespreksverslagen

Aangepast gespreksverslag – samenvatting van het gesprek

Dinsdag 5 maart 2024

20:00-20:45 (via teams)

Deelnemers

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Sunvest

[REDACTED]

[REDACTED]

Proces

Gemeente Sint-Michielsgestel heeft in december 2020 het beleidskader Visie zonne- en windenergie vastgesteld voor zonneparken. Sint-Michielsgestel streeft ernaar om tegen 2040 een gemeente te zijn die volledig klimaatneutraal opereert. In januari 2023 heeft de gemeente een tender (soort wedstrijd) voor zonneparkplannen georganiseerd. Sunvest heeft met het plan Zonnepark Heidebos hieraan meegedaan, en mag door haar puntenaantal nu starten met het participatie- en ontwikkeltraject. Het plan is gelegen ruim 150 meter ten westen van de Coppensdijk en is eigendom van de [REDACTED]. Sunvest vindt het belangrijk dat alle omwonenden en aangrenzende grondeigenaren geïnformeerd worden, hun mening kunnen geven en hun ideeën kunnen uiten voor het zonnepark en de landschappelijke en ecologische inpassing. De gemeente heeft de omgevingsdialoog afgetrapt met een informatiebijeenkomst op vrijdagavond 12 januari 2024. Op 20 maart organiseert Sunvest een inloopavond voor de buurt om de opgehaalde feedback en aangepast ontwerp te delen.

Afbeelding 1 Locatie plangebied

Afbeelding 2 Landschappelijk ontwerp

Gesprek

■■■■ zijn beide betrokken als ■■■■ bij ZLTO ■■■■ ■■■■ is werkzaam bij ■■■■ ■■■■. Daarnaast is ■■■■ fulltime werkzaam als ■■■■. Met deze achtergronden behartigen ze namens ZLTO Dommel en Aa de agrarische belangen met betrekking tot de plannen van het zonnepark Heidebos.

Zonnepark Heidebos

■■■■ licht toe hoe het proces van de gemeente Sint Michielsgestel is gegaan met het beleid en de tender. Op 17 december 2020 heeft de gemeenteraad het [beleidskader Visie zonne- en windenergie](#) vastgesteld. Hierin zijn ook verschillende kaarten opgenomen waarin bepaalde kaders worden gegeven in welke gebieden zonneparken initiatieven mogelijk kunnen zijn. Het desbetreffende perceel valt in het "Buitengebied Zonneparken toegestaan". Daarbij is dit perceel qua grondkwaliteit één van de minste percelen, met de laagste opbrengst, van de grondeigenaar.

Bij het tenderproces in januari 2023 zijn er in totaal 7 initiatieven ingediend voor een oppervlakte van 36 hectare aan zonneparken. Een onafhankelijke commissie zonneparken heeft deze initiatieven beoordeeld en gerangschikt op basis van 5 vooraf gestelde criteria, resulterend in een voorkeursvolgorde. Het college heeft dit advies overgenomen en aan de gemeenteraad voorgesteld om de eerste 4 zonneparken (totaal 24,3 hectare) uit deze volgorde te selecteren. De gemeenteraad heeft bepaald dat eerst de omgevingsdialogen voor de eerste twee hoogst scorende zonneparken starten: plan Zonnepark Heidebos van Sunvest en plan Zonnepark Poeldonk van Lightsource BP. Als de tender van 24,3 hectare zonneparken is gerealiseerd en 40% van alle zongerichte bedrijfsdaken zijn voorzien van zonnepanelen, dan wordt voldaan aan de RES opgave voor 2030 van de gemeente Sint-Michielsgestel. Men vindt dat de gemeente weinig geïnventariseerd had wat er nog mogelijk was op daken.

■■■■ vraagt naar het volgen van de zonneladder; eerst de daken en daarna zon op restgronden voor er gebruik wordt gemaakt van agrarische gronden. De gemeente presenteerde tijdens de informatiebijeenkomst op 12 januari 2024 dat *"De voorkeursvolgorde zoals opgenomen in onze zonneladder houdt geen volgtijdelijkheid in. Om de doelstellingen in 2030 te kunnen halen, moet gelijktijdig in alle treden van de zonneladder ontwikkeld worden (dus ook zon op land)."* Daarnaast licht ■■■■ toe dat de mogelijkheden voor de opwekking van duurzame energie binnen stedelijk gebied en op daken onvoldoende is om de ambities te halen. Dit wordt ook benoemd in de provinciale omgevingsverordening. Daarnaast licht ■■■■ toe dat zonnepanelen lastig passen op gronden rondom infrastructuur. Op dit soort restgronden hebben we te maken met ruimtebeperkingen, het betreft vaak smalle stroken. Hierdoor ontstaan ook technische uitdagingen en zijn er regelgeving kwesties (denk aan verschillende gemeenten, vergunningen, eigendomsrechten etc.). Daarbij heeft dit ook impact op de business case waardoor dit soort projecten niet rendabel zijn. ■■■■ geeft aan dat van uit de nationale overheid hier verschillende onderzoeken naar lopen door middel van het OER (energie op rijksgrond) traject. De gronden rondom infrastructuur zijn in eigendom van o.a. Rijkswaterstaat. Zij zullen na de onderzoeken voor verschillende grotere/kansrijke locaties tenders uitschrijven.

█ licht het landschappelijk ontwerp van het plan Zonnepark Heidebos toe. De belangrijkste ingrepen voor inpassing van het zonnepark in dit landschap zijn het open houden van ruime stroken met een natuurlijke invulling langs de wetering en de laan langs de zuidzijde, en het aanbrengen van een houtwal met takkenrillen, berken en eiken, ter verdichting aan de oostzijde. In deze brede natuurstroken langs de paden wordt heide ontwikkeld met gevarieerde vegetatie van struweel, heide en kruidachtige soorten planten. De percelen worden gedoseerd begraaasd door middel van drukbegrazing met Kempische heideschapen van een lokale herder. Zo leggen we de zonnepanelen op afstand van de voorbijkomende wandelaars en fietsers en breekt de tussenliggende natuur het zicht op de op het zuiden gerichte panelen. De hoogte van de zonnepanelen wordt 1,5 meter om het zicht op de panelen zoveel mogelijk te beperken. Er is voor een zuidopstelling gekozen doordat er meer lichtinval en regen onder de panelen kan komen ten opzichte van een oost-west opstelling.

In de zuidoost hoek van het perceel staat de batterijopslag gepland. Dit zal ingepakt worden door een groene schuur. Sunvest kreeg de vraag op de informatiebijeenkomst of de locatie van de batterijopslag verplaatst kan worden. Hier staan we voor open. Sunvest wil meer feedback ophalen tijdens het participatieproces, door middel van keukentafelgesprekken en nog een inloopavond om te bepalen wat de beste plek hiervoor is.

Ten behoeve van de recreatie wil Sunvest een wandelpad te midden van het zonnepark laten lopen, dit is vrij toegankelijk. Tijdens de informatiebijeenkomst kreeg Sunvest de feedback dat een aantal aanwezigen het wandelpad graag geschrapt zien, om uiteenlopende redenen. Als de gemeente daarmee akkoord gaat, zullen we dat ook doen. De vrijgekomen ruimte zetten we in voor extra natuur, niet voor extra panelen. Waar dat is zullen we in overleg doen.

█ vraagt naar het vervolg wanneer de vergunning van het zonnepark na 25 jaar verloopt. █ licht toe dat Sunvest de zonne-installatie ontwerpt en bouwt voor een periode van 25 jaar. Dit met zo min mogelijk verstoring van de omgeving en waarbij de materialen na exploitatie en verwijdering van het zonnepark zo goed mogelijk hergebruikt of gerecycled wordt. Aan het eind van de looptijd ruimen we het park netjes op, zodat de grond schoon is, wel zonder bemesting, en weer agrarisch gebruikt kan worden. Het perceel blijft in eigendom van de grondeigenaren en blijft de agrarische bestemming houden.

Reactie

█ benoemen dat ze liever zien dat zonne-energie wordt opgewekt door zonnepanelen eerst op daken te leggen en niet door grondgebonden zonneparken. Ze willen niet dat agrarische gronden worden opgeofferd voor zonne-energie omdat er op dit moment al een krapte is aan beschikbare gronden. Sunvest licht toe dat grondgebonden zonneparken wel nodig zijn om de RES-doelstelling te kunnen halen.

Qua ontwerp en uitvoering geeft █ aan dat hij denkt dat het plan in goede handen is bij Sunvest dus daar hebben ze geen opmerkingen over. Het belangrijkste criterium dat ze willen meegeven vanuit ZLTO is dat het perceel zijn agrarische bestemming blijft behouden nadat het zonnepark is opgeruimd. █ benoemen dat voorop gesteld dient te worden dat agrarische ondernemers in de buurt geen hinder van dit park moeten gaan ondervinden. Ook het onderhoud van het aan te planten groen benoemen ze al een punt van aandacht. Het perceel zal na 25 jaar terug hersteld gaan worden in de oude staat. Daardoor zal het

weer voor agrarische doeleinden gebruikt gaan worden. Ze benadrukken hun zorg dat het perceel geen natuurbestemming moet krijgen, daarmee zou de sector agrarische grond kwijtraken. Een laatste aandachtspunt is het aankleden van de batterij in een schuur die ook gebruikt kan worden als schuilstal, dat er rekening wordt gehouden met de brandveiligheid. Daarnaast bieden de zonnepanelen ook schaduw voor de schapen, dus de vraag is of de schapen gebruik gaan maken van de schuur.

Wat Sunvest met de feedback gaat doen

- Sunvest benadrukt dat het perceel zijn agrarische bestemming zal blijven behouden
- Sunvest neemt de feedback mee en benadrukt dat de brandveiligheid gewaarborgd wordt van de schuur voor de batterij waar de schapen gebruik van kunnen maken als schuilstal.

Aangepast gespreksverslag – samenvatting van het gesprek

Dinsdag 18 maart 2024

10:00-11:00 (via teams)

Deelnemers

Natuurgroep Gestel

[Redacted]

Sunvest

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Proces

Gemeente Sint-Michielsgestel heeft in december 2020 het beleidskader Visie zonne- en windenergie vastgesteld voor zonneparken. Sint-Michielsgestel streeft ernaar om tegen 2040 een gemeente te zijn die volledig klimaatneutraal opereert. In januari 2023 heeft de gemeente een tender (soort wedstrijd) voor zonneparkplannen georganiseerd. Sunvest heeft met het plan Zonnepark Heidebos hieraan meegedaan, en mag door haar puntenaantal nu starten met het participatie- en ontwikkeltraject. Het plangebied is gelegen ruim 150 meter ten westen van de Coppensdijk en is eigendom [Redacted]. Sunvest vindt het belangrijk dat alle omwonenden en aangrenzende grondeigenaren geïnformeerd worden, hun mening kunnen geven en hun ideeën kunnen uiten voor het zonnepark en de landschappelijke en ecologische inpassing. De gemeente heeft de omgevingsdialoog afgetrapt met een informatiebijeenkomst op vrijdagavond 12 januari 2024. Op 20 maart organiseert Sunvest een inloopavond voor de buurt om de opgehaalde feedback en aangepast ontwerp te delen.

Afbeelding 1 Locatie plangebied

Afbeelding 2 Landschappelijk ontwerp

Gesprek

Daarnaast is [REDACTED] betrokken bij [REDACTED] Natuurgroep Gestel. Natuurgroep Gestel is een actieve vereniging die zich inzet voor natuur en landschap in alle kernen en in het buitengebied van Sint-Michielsgestel met als doel om iedereen bewust te maken en laten te genieten van de natuur. [REDACTED]

Over Sunvest

Sunvest is een Nederlandse projectontwikkelaar, die zonneparken in Nederland, Duitsland, België en Frankrijk ontwikkelt en exploiteert. Sunvest onderscheidt zich door het ontwerpen van 'Natuurvriendelijke agrarische Zonneparken'. Op dit moment heeft Sunvest 11 zonnepark gerealiseerd en ontwikkelen we nieuwe projecten.

Zonnepark Heidebos

[REDACTED] licht toe hoe het proces van de gemeente Sint Michielsgestel is gegaan met het beleid en de tender. Op 17 december 2020 heeft de gemeenteraad het [beleidskader Visie zonne- en windenergie](#) vastgesteld. Hierin zijn ook verschillende kaarten opgenomen waarin bepaalde kaders worden gegeven in welke gebieden zonneparken initiatieven mogelijk kunnen zijn. Het desbetreffende perceel valt in het "Buitengebied Zonneparken toegestaan". Daarbij is dit perceel qua grondkwaliteit één van de minste percelen, met de laagste opbrengst, van de grondeigenaar.

Bij het tenderproces in januari 2023 zijn er in totaal 7 initiatieven ingediend voor een oppervlakte van 36 hectare aan zonneparken. Een onafhankelijke commissie zonneparken heeft deze initiatieven beoordeeld en gerangschikt op basis van 5 vooraf gestelde criteria, resulterend in een voorkeursvolgorde. Het college heeft dit advies overgenomen en aan de gemeenteraad voorgesteld om de eerste 4 zonneparken (totaal 24,3 hectare) uit deze volgorde te selecteren. De gemeenteraad heeft bepaald dat eerst de omgevingsdialogen voor de eerste twee hoogst scorende zonneparken starten: plan Zonnepark Heidebos van Sunvest en plan Zonnepark Poeldonk van Lightsource BP. Als de tender van 24,3 hectare zonneparken is gerealiseerd en 40% van alle zongerichte bedrijfsdaken zijn voorzien van zonnepanelen, dan wordt voldaan aan de RES opgave voor 2030 van de gemeente Sint-Michielsgestel.

[REDACTED] licht het landschappelijk ontwerp van het plan Zonnepark Heidebos toe. Het zonnepark beoogt een opbrengst van 8,44 MWp en 8.600 Mwh per jaar. Er zullen circa 12.000 panelen geplaatst worden. De belangrijkste ingrepen voor inpassing van het zonnepark in dit landschap zijn het open houden van ruime stroken met een natuurlijke invulling langs de wetering en de laan langs de zuidzijde, en het aanbrengen van een houtwal met takkenrillen, berken en eiken, ter verdichting aan de oostzijde. In deze brede natuurstroken langs de paden wordt heide ontwikkeld met gevarieerde vegetatie van struweel, heide en kruidachtige soorten planten. De percelen worden gedoseerd begraasd door middel van drukkubegrazing met Kempische heideschapen van een lokale herder. Zo leggen we de zonnepanelen op afstand van de voorbijkomende wandelaars en fietsers en breekt de tussenliggende natuur het zicht op de op het zuiden gerichte panelen. In het ontwerp is ook een afstappunt voor fietsers/recreanten ingericht.

De hoogte van de zonnepanelen wordt 1,5 meter om het zicht op de panelen zoveel mogelijk te beperken. Er is voor een zuid opstelling gekozen doordat er meer lichtinval en regen onder de panelen kan komen ten opzichte van een oost-west opstelling. De zonnepanelen staan ingetekend met een zuid opstelling. Deze plaatsing van de panelen is een ontwerpkeuze die is gemaakt door de volgende afweging:

- Oost-west opstelling (dakjes vorm) geeft over het jaar minder opbrengst, maar op de dag is de productie wel gunstiger. Dit geeft een vlakker productieprofiel. Qua bodemkwaliteit is er meer weerstand tegen oost-west opstelling.
- Zuidopstelling levert een piek opbrengst te midden van de dag, maar zorgt voor meer lichtinval en regen onder de panelen en dat levert een betere bodemkwaliteit op.

In de zuidoost hoek van het perceel staat de batterijopslag gepland. Dit zal ingepakt worden door een groene schuur. Sunvest kreeg de vraag op de informatiebijeenkomst of de locatie van de batterijopslag verplaatst kan worden. Sunvest heeft meer feedback opgehaald tijdens het participatieproces, door middel van keukentafelgesprekken en heeft de batterij verder van de woningen gepositioneerd op de tekeningen.

Ten behoeve van de recreatie wil Sunvest een wandelpad te midden van het zonnepark laten lopen, dit is vrij toegankelijk. Tijdens de informatiebijeenkomst en de keukentafelgesprekken kreeg Sunvest de feedback het wandelpad geen toegevoegde waarde heeft. Om deze reden wordt het wandelpad veranderd in een faunapassage (ook wel verbindingszone).

Reactie

Een eerste opmerking betreft de keuze van de locatie, [REDACTED] benoemd dat er betere locaties denkbaar zijn, ook als men kijkt naar de beleidsregels. De gemeente wil op dit moment snelheid maken om haar ambities te behalen. Het plangebied wordt omringd door natuurgebied en het Natuurnetwerk Brabants (NNB). Daarbij geeft [REDACTED] aan dat [REDACTED] snapt dat Sunvest gebonden is aan een grondcontract. Sunvest geeft aan dat dit het perceel is dat [REDACTED] is aangeboden, niet een ander perceel. [REDACTED] licht toe dat wat het perceel daarnaast geschikt maakt is dat het vanuit agrarisch perspectief voor de [REDACTED] het minst rendabele perceel was. Tenslotte lag dit perceel ver af van bewoning en sloot het mooi aan op natuur. Op dit moment is het perceel een (mais)akker, met zeer geringe ecologische waarde. Met het plan is het doel om die ecologische waarde sterk te verbeteren, zodat het leefgebied van insecten, planten en dieren in Engelenstede uitgebreid wordt. [REDACTED] beaamt dat het niet meer bemesten en het verschalen van het perceel er versterking van de natuur op de m2 plaatsvindt. Tegelijkertijd vindt [REDACTED] het niet een goede locatie als je naar het grotere plaatje kijkt. Zie bijvoorbeeld de handreiking Afwegingskader Landschap, één van de bijlagen bij de visie van de gemeente, waarin op pagina 42 de handreiking gegeven wordt om geen zonneparken aan te leggen in mantels van natuurgebieden. De voorliggende locatie is naar [REDACTED] mening een schoolvoorbeeld van een locatie gelegen in de mantel van een natuurgebied. Het perceel grenst immer aan twee zijden aan het NatuurNetwerk Brabant. Om die reden is het nog onduidelijk hoe [REDACTED] natuurgroep Gestel zich verhouden tot dit plan en of ze bezwaar gaan maken.

Feedback op het plan:

- De hoogte van de panelen zijn in het huidige plan 1,5 meter (op het hoogste punt en circa 70 centimeter op het laagste punt, zodat schapen onderdoor kunnen). De suggestie is om de panelen hoger te zetten voor betere bodem kwaliteit
- De afstand tussen de panelen is circa 1,75 meter. De suggestie om de gangpaden breder te maken, om zo te zorgen voor meer lichtinval op de bodem waardoor er hoogwaardige kwaliteit van het kruidenrijkgrasland ontstaat
- Het wandelpad te midden van het zonnepark. Het struinp pad heeft geen nut in kader van recreatie omdat er al veel mogelijkheden zijn. Verander de functie naar een fauna corridor en zet deze wat forser aan. Qua route maakt het niet uit of er een bocht in de passage zit.
- Het hekwerk zal passend voor in het landschap worden gemaakt. Mogelijk met houtenpalen en groen gaas. Het hek rondom het zonnepark heeft onder een opening van 20 centimeter zodat klein wild door het zonnepark kan. De suggestie is om ook in- en uitgangen voor reeën te ontwerpen. De ervaring leert echter dat schapen – die op het gebied zullen grazen – hier in sommige gevallen ook gebruik van kunnen maken.
- De ingetekende de bomenrij richting de Werststeeg geeft niet de werkelijkheid weer. Sunvest gaat dit delen met de landschapsarchitect om deze uit de tekening te halen
- Beheer is onderdeel van de vergunning. Sunvest dient een beheerplan aan te leveren en daar handhaaft de gemeente op.
- Gezien de ligging van het plangebied kan Sunvest nadenken over compensatie voor de natuur in het omliggende gebied, via bijvoorbeeld blauwe groene dooradering. Dit gaat in overleg met de omwonenden/buurt. [REDACTED] suggereert ook opties om te investeren in de leefbaarheid en het ondersteunen van sociale zaken met het omgevingsfonds. [REDACTED] licht toe dat er een mogelijkheid is om vanuit het profijtplan/omgevingsfonds te investeren in het verbeteren van de natuurkwaliteit Engelenstede, en dat invulling voor gebruik van het profijtplan/omgevingsfonds bij de buurt ligt. Daarnaast is Sunvest ook in gesprek met de energie coöperatie Dommelstroom voor participatie en lokaal eigendom.
- [REDACTED] vraagt of er gewerkt gaat worden met een optie voor een gebiedscontract. Bij een samenwerking met een Energie Coöperatie gaat Sunvest een samenwerkingsovereenkomst aan en met gemeenten leggen we onze afspraken vast in anterieure overeenkomst. Met betrekking tot het omgevingsfonds, worden de afspraken vastgelegd met wie onze partner wordt. Dit kan een stichting vanuit de buurt zijn of met de energie coöperatie.
- De batterijopslag baart zorgen voor het geval als er een calamiteit is. De suggestie is om te kijken naar een andere locatie van de batterij, ook omdat dit grondwaterbeschermingsgebied is. Sunvest is zijn gebonden aan het grondcontract en daarnaast is het technisch gezien lastig om het op een andere plek te zetten omdat het voor Sunvest wel achter de meter van het zonnepark moet komen (dit betekent juridisch/technisch dus op dezelfde plek/in de buurt van het park). Sunvest is aan het kijken wat de andere opties zijn langs het tracé.
- Kan er voorafgaande aan de bouw van het zonnepark al gestart worden met de landschappelijke inpassing om het groen goed te kunnen laten groeien? [REDACTED] licht toe dat dit lastig is; Sunvest bouwt standaard eerst het zonnepark en plant daarna aan; om de reden dat we de grond pas te beschikking krijgen wanneer het zonnepark volledig

gefinancierd is. Daarbij willen we de aanplanting ook niet kapot rijden tijdens de bouw. [REDACTED] benoemt dat er bepaalde delen mogelijk wel eerder aangeplant kunnen worden waar bij de bouw geen last van hoeft te zijn.

Wat Sunvest met de feedback gaat doen

- Sunvest gaat het wandelpad aanpassen naar faunapassage
- Sunvest laat de landschapsarchitect de bomen (die er in werkelijkheid niet zijn) uit het ontwerp halen.
- Sunvest gaat in het beheersplan ook kijken naar opties van eerder aanplanten binnen de mogelijkheden van toegang tot het perceel en financiering.
- Sunvest neemt de ideeën mee van opties voor het omgevingsfonds
- Sunvest neemt de feedback mee en onderzoekt ook andere locaties voor de batterij.

Concept gespreksverslag – samenvatting van het tweede gesprek

Woensdag 6 november 2024

13:30-14:30 (via teams)

Deelnemers

Natuurgroep Gestel

[Redacted]

Sunvest

[Redacted]

[Redacted]

Haver Droeze

[Redacted]

Proces

Gemeente Sint-Michielsgestel heeft in december 2020 het beleidskader Visie zonne- en windenergie vastgesteld voor zonneparken. Sint-Michielsgestel streeft ernaar om tegen 2040 een gemeente te zijn die volledig klimaatneutraal opereert. In januari 2023 heeft de gemeente een tender (soort wedstrijd) voor zonneparkplannen georganiseerd. Sunvest heeft met het plan Zonnepark Heidebos hieraan meegedaan, en mag door haar puntenaantal nu starten met het participatie- en ontwikkeltraject. Het plangebied is gelegen ruim 150 meter ten westen van de Coppensdijk en is eigendom [Redacted]. Sunvest vindt het belangrijk dat alle omwonenden en aangrenzende grondeigenaren geïnformeerd worden, hun mening kunnen geven en hun ideeën kunnen uiten voor het zonnepark en de landschappelijke en ecologische inpassing. De gemeente heeft de omgevingsdialoog afgetrapt met een informatiebijeenkomst op vrijdagavond 12 januari 2024. Op 20 maart heeft Sunvest een tweede inloopavond georganiseerd voor de buurt om de opgehaalde feedback en aangepast ontwerp te delen. Hierna zijn er ook nieuwe keukentafelgesprekken geweest. Het proces richting vergunningsaanvraag duurt langer dan verwacht. Na telefonisch contact met Natuurgroep Gestel is er een tweede gesprek ingepland.

Introductie

De [REDACTED]. Daarnaast is [REDACTED] betrokken [REDACTED] Natuurgroep Gestel. Natuurgroep Gestel is een actieve vereniging die zich inzet voor natuur en landschap in alle kernen en in het buitengebied van Sint-Michielsgestel met als doel om iedereen bewust te maken en laten te genieten van de natuur.

Zonnepark Heidebos

In het eerste gesprek op 18 maart 2024 met [REDACTED] is er gesproken over het concept plan zonnepark Heidebos. Sindsdien zijn er een aantal aanpassingen geweest. [REDACTED] licht het proces van de afgelopen maanden toe en geeft toelichting op de wijzigingen van het projectplan. [REDACTED] is landschapsarchitect het landschappelijk ontwerp van het plan Zonnepark Heidebos verder toe licht.

De tweede grote aanpassingen in het ontwerp zijn de verandering van het wandelpad in een faunapassage (ook wel verbindingszone) en de locatie van de batterijopslag.

Het zonnepark is ontworpen door, passend bij de omgeving, een nieuwe boskamer te creëren. De belangrijkste ingrepen voor inpassing van het zonnepark in dit landschap zijn het open houden van ruime stroken met een natuurlijke invulling langs de wetering en de laan langs de zuidzijde, en het aanbrengen van een verhoogde houtwal met takkenrillen, berken en eiken, ter verdichting aan de oostzijde. In deze brede natuurstroken langs de paden wordt heide ontwikkeld met gevarieerde vegetatie van struweel, heide en kruidachtige soorten planten. De percelen worden gedoseerd begraasd door middel van drukkbegrazing met Kempische heideschapen van een lokale herder. Zo leggen we de zonnepanelen op afstand van de voorbijkomende wandelaars en fietsers en breekt de tussenliggende natuur het zicht op de op het zuiden gerichte panelen. De bestaande watergang zullen we loskoppelen door middel van de aanleg van een knijpstuw, hierdoor wordt het geschikt voor amfibieën. De transformatoropstelling zal voorzien worden van kokosmatten die zowel helpen met het zicht wegnemen op de opstelling maar ook met geluidsdemping. Hier zullen planten tegenop groeien om het een groene en natuurlijke afwerking te maken. Sunvest wil werken met een landelijk hek. Het hekwerk zal passend voor in het landschap worden gemaakt. Mogelijk met houtenpalen en groen gaas. Het hek rondom het zonnepark heeft onder een opening van 20 centimeter zodat klein wild door het zonnepark kan. Sunvest wil bijvoorbeeld kijken naar de mogelijkheid van het aanleggen van een dassentunnel.

Reactie en feedback op het plan

[REDACTED] benoemd dat een aantal opmerkingen niet veranderd zijn sinds het vorige gesprek, waaronder de keuze van de locatie. De natuurgroep vindt dat er betere locaties denkbaar zijn, ook als men kijkt naar de beleidsregels. De gemeente heeft een zonneladder maar deze locatie staat onderaan de zonneladder. Er is geen volgtijdelijkheid gezien de gemeente niet lang kan wachten op het behalen van de klimaatdoelstelling. Daarmee kan gezegd worden dat het gebruik van de zonneladder plat geslagen is. Het plangebied wordt omringd door natuurgebied en het Natuurnetwerk Brabants (NNB). Op dit moment is het perceel een (mais)akker, met zeer geringe ecologische waarde. Met het plan is het doel om die ecologische waarde sterk te verbeteren, zodat

het leefgebied van insecten, planten en dieren in Engelenstede uitgebreid wordt. [REDACTED] beaamt dat het niet meer bemesten en het verschalen van het perceel er versterking van de natuur plaatsvindt. Hiermee wordt de verblijfsfunctie voor flora en fauna ter plekke van het zonnepark verbeterd. Tegelijkertijd heeft de locatie van het zonnepark impact op de migratie van de fauna en dienen er maatregelen te worden genomen om die impact te beperken.

[REDACTED] geeft aan dat [REDACTED] snapt dat Sunvest gebonden is aan een grondcontract. Daarom hebben ze wel een ander voorstel; namelijk een percelen ruil met de gemeente en de desbetreffende aangrenzende grondeigenaar aan de oostkant. Dan zou er meer landschappelijke inpassing kunnen plaatsvinden aan de oostkant van het plangebied om de migratie van de fauna mogelijk te maken. Sunvest is hier afhankelijk van zowel de gemeente als de grondeigenaar. Het verschuiven van de nu beoogde technische opstelling naar het westen, om meer ruimte aan de oostkant te creëren, is niet wenselijk omdat daar niet meer ruimte voor fauna wordt gecreëerd.

Sunvest toont de profielen van het zonnepark. De houtwal, aan de oostkant, is op dit moment in het plan circa 10 meter breed waar fauna, waaronder reeën, kunnen oversteken van het ene bos deel naar het andere bos. De beïnvloeding van het beoogde zonnepark op het dassenleefgebied moet met de provincie in verdere detail besproken worden. Afhankelijk hiervan zal de natuurgroep ook oordelen.

Samenvatting feedback op het plan:

De natuurgroep heeft bezwaren geuit met betrekking tot de impact van het zonnepark op fauna soorten, waaronder de das en ree. Bij compensatie door landschappelijke inpassing aan deze soorten kan het bezwaar van de natuurgroep worden weggehaald.

- De locatie van het zonnepark wordt als ongunstig beschouwd, vooral vanwege de impact op de migratie van fauna, zoals reeën. Sunvest moet maatregelen nemen, zoals het aanleggen van dassentunnel/verbreden/toevoegen van voedselplekken door middel van vruchtdragende struiken aan de houtwal aan de oostkant en ree doorgangen, om deze migratie te verbeteren.
Afhankelijk van de reactie van de provincie, gaat de natuurgroep hier ook over oordelen.
- De batterijopslag baart zorgen voor het geval als er een calamiteit is. De suggestie is om te kijken naar de juiste opvang van bluschemicaliën bij een eventuele brand, ook omdat dit grondwater-beschermingsgebied is. Sunvest is in gesprek met waterbeheer om aan alle voorwaarden en regels te voldoen.

Gesprek maart 2024: Wat Sunvest met de feedback gaat doen

- Sunvest gaat het wandelpad aanpassen naar faunapassage *(is verwerkt)*
- Sunvest laat de landschapsarchitect de bomen (die er in werkelijkheid niet zijn) uit het ontwerp halen *(is verwerkt)*
- Sunvest gaat in het beheersplan ook kijken naar opties van eerder aanplanten binnen de mogelijkheden van toegang tot het perceel en financiering *(is onderzocht en lijkt op dit moment niet haalbaar)*
- Sunvest neemt de ideeën mee van opties voor het omgevingsfonds *(nemen we mee, financiële participatie is nog niet concreet vastgelegd en afhankelijk van de gesprekken na vergunning)*
- Sunvest neemt de feedback mee en onderzoekt ook andere locaties voor de batterij. *(Naar aanleiding van de zorgen over de locatie van de batterij is Sunvest gaan onderzoeken naar ook andere locatie mogelijkheden. Hier hebben we nog niet alle antwoorden op maar zullen we over communiceren ten tijde van de vergunningaanvraag.)*

Gesprek november 2024: Wat Sunvest met de feedback gaat doen

- Sunvest neemt de feedback mee van de natuurgroep gestel om migratiemogelijkheden van de ree zo min mogelijk te beperken,
- Sunvest gaat verder met de provincie in gesprek over de invloed op het dassenleefgebied en neemt maatregelen om het foerageergebied van de das te behouden (zowel rondom het park als op het park).

Concept gespreksverslag – samenvatting van het gesprek

Donderdag 11 januari 2024

11:20-12:30

Deelnemers

Omwonenden

[REDACTED]

[REDACTED]

Sunvest

[REDACTED]

[REDACTED]

Proces

Gemeente Sint-Michielsgestel heeft in december 2020 het beleidskader Visie zonne- en windenergie vastgesteld voor zonneparken. Sint-Michielsgestel streeft ernaar om tegen 2040 een gemeente te zijn die volledig klimaatneutraal opereert. In januari 2023 heeft de gemeente een tender (soort wedstrijd) voor zonneparkplannen georganiseerd. Sunvest heeft met het plan Zonnepark Heidebos hieraan meegedaan, en mag door haar puntenaantal nu starten met het participatie- en ontwikkeltraject. Het plan is gelegen 150 meter ten westen van de Coppensdijk en is eigendom [REDACTED]. Sunvest vindt het belangrijk dat alle omwonenden en aangrenzende grondeigenaren geïnformeerd worden, hun mening kunnen geven en hun ideeën kunnen uiten voor het zonnepark en de landschappelijke en ecologische inpassing.

Afbeelding 1 Locatie plangebied

Afbeelding 2 Landschappelijk ontwerp

Gesprek

[REDACTED]
[REDACTED]. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]. Deze [REDACTED]
[REDACTED] in de buurt van het perceel waar Sunvest plannen heeft voor zonnepark Heidebos. [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED] begrijpt dat de gemeente een klimaatopgave heeft, maar ziet liever geen zonnepark in dit gebied.

Zonnepark Heidebos

Na de introductieronde licht Sunvest toe hoe het proces van de gemeente Sint Michielsgestel is gegaan met het beleid en de tender. Nu de gemeente twee projecten heeft gekozen, één van Sunvest en één van Lightsource BP, trapt de gemeente de omgevingsdialoog af met een informatiebijeenkomst op vrijdagavond 12 januari 2024. Daarnaast heeft Sunvest omwonenden van het plangebied een keukentafelgesprek aangeboden. Naar aanleiding hiervan zijn [REDACTED]
[REDACTED] in gesprek met [REDACTED].

Sunvest ligt het landschappelijk ontwerp van het plan Zonnepark Heidebos toe. De belangrijkste ingrepen voor inpassing van het zonnepark in dit landschap zijn het open houden van ruime stroken met een natuurlijke invulling langs de wetering en de laan langs de zuidzijde, en het aanbrengen van een houtwal met takkenrillen, berken en eiken, ter verdichting aan de oostzijde. In deze brede natuurstroken langs de paden wordt heide ontwikkeld met gevarieerde vegetatie van struweel, heide en kruidachtige soorten planten. Zo leggen we de zonnepanelen op afstand van de voorbijkomende wandelaars en fietsers en breekt de tussenliggende natuur het zicht op de op het zuiden gerichte panelen.

Het huidige agrarisch gebruik van het perceel is gras en mais. Met de plannen van het zonnepark wil Sunvest het perceel inzaaien met bloemrijke heidekruidenmengsel van Cruydt-Hoeck. Dit betekent dat er ook gestopt zal worden met het bemesten en met gewasbeschermingsmiddelen. De percelen worden gedoseerd begraasd door middel van drukkbe grazing met Kempische heideschapen van een lokale herder

Het zonnepark volgt in opstellingsrichting de richting van de bestaande kavelsloot die dwars door het park loopt en uitkomt op de wetering. De hoogte van de zonnepanelen zijn ingetekend op 1,5 meter om het zicht op de panelen zoveel mogelijk te beperken. De zonnepanelen staan ingetekend in een zuid opstelling met brede gangpaden (1,73 meter). Hier is voor gekozen doordat er meer lichtinval en regen onder de panelen kan komen ten opzichte van een dak opstelling.

In de zuidoost hoek van het perceel staat de batterijopslag gepland. Dit zal ingepakt worden door een groene schuur. Hier zal [REDACTED] uitzicht op zijn.

Ten behoeve van de recreatie wil Sunvest een wandelpad te midden van het zonnepark laten lopen, dit is vrij toegankelijk. In het midden krijgt het pad een eenvoudige houten brug (vlonder met leuning) over de sloot.

Reactie

█ geeft aan dat █ begrijpt dat de gemeente een klimaatopgave heeft, maar ziet liever geen zonnepark in dit gebied. █ gaat er van uit dat het impact kan hebben op █ bedrijf. Daarbij is dit een gebied met veel wandelaars en er lopen veel wandel/fietsroutes langs dit perceel. █ benoemt dat niet alleen ten zuiden maar ook ten noorden van het perceel een officiële wandelroute loopt, waarbij de wandelaars vaak de Hooghei aandoen.

Over de sloot ten westen van het perceel █

█.

█ belangrijkste zorgen zijn het zicht op het zonnepark en het effect op de toeristen en bezoekers van █.

Wat Sunvest met de feedback gaat doen

- Sunvest neemt de zorgen over het zicht op de panelen serieus en gaat kijken hoe er in het ontwerp met meer zichtdichte vegetatie gewerkt kan worden
- Sunvest zal de wandelroute ten noorden van het perceel ook meenemen in het ontwerp en nadenken over het zicht dicht maken van de noord kant.

Aangepast gespreksverslag – samenvatting van het gesprek

Maandag 15 januari 2024

12:00-12:45

Deelnemers

Omwonenden

[REDACTED]

[REDACTED]

Sunvest

[REDACTED]

Proces

Gemeente Sint-Michielsgestel heeft in december 2020 het beleidskader Visie zonne- en windenergie vastgesteld voor zonneparken. Sint-Michielsgestel streeft ernaar om tegen 2040 een gemeente te zijn die volledig klimaatneutraal opereert. In januari 2023 heeft de gemeente een tender (soort wedstrijd) voor zonneparkplannen georganiseerd. Sunvest heeft met het plan Zonnepark Heidebos hieraan meegedaan, en mag door haar puntenaantal nu starten met het participatie- en ontwikkeltraject. Het plan is gelegen ruim 150 meter ten westen van de Coppensdijk en is eigendom [REDACTED]. Sunvest vindt het belangrijk dat alle omwonenden en aangrenzende grondeigenaren geïnformeerd worden, hun mening kunnen geven en hun ideeën kunnen uiten voor het zonnepark en de landschappelijke en ecologische inpassing. De gemeente heeft de omgevingsdialoog afgetrapt met een informatiebijeenkomst op vrijdagavond 12 januari 2024.

Afbeelding 1 Locatie plangebied

Afbeelding 2 Landschappelijk ontwerp

Gesprek

■■■■■ woonachtig op het adres ■■■■■. ■■■■■ ■■■■■. Zelf is ■■■ aan het nadenken over hoe ■■■ het huis kan verduurzamen en heeft ook nagedacht over het eventuele plaatsen van zonnepanelen.

Toen de informatiebrief van Sunvest eind december in de brievenbus kwam, was ■■■ in eerste instantie niet negatief over het plan. Na verloop van tijd kwamen er meer vragen en zorgen bij ■■■ en heeft ■■■ contact gezocht met Sunvest. Naar aanleiding hiervan heeft dit keukentafelgesprek plaatsgevonden.

■■■■■ benoemt ■■■ drie belangrijkste zorgen en vragen:

1. Wat is de reden voor deze locatie, waarom in een natuurgebied? En wordt het hier straks volgebouwd?
2. Wat gaan we zien van de panelen, hoe zit het met de weerspiegeling van de zonnepanelen?
3. De zorgen liggen vooral bij het risico van overlast en schade, waaronder het effect op de waarde van het huis. Hoe gaat Sunvest hier mee om?

Zonnepark Heidebos

■■■■■ licht toe hoe het proces van de gemeente Sint Michielsgestel is gegaan met het beleid en de tender. In het [beleidskader Visie zonne- en windenergie](#) heeft de gemeente ook verschillende kaarten opgenomen waarin bepaalde kaders worden gegeven in welke gebieden zonneparken initiatieven mogelijk kunnen zijn. Het desbetreffende perceel valt in het "Buitengebied Zonneparken toegestaan". Het perceel ligt ook in de groenblauwe mantel en dat betekent dat er aan gebied specifieke voorwaarden voldaan dient te worden, waaronder natuurontwikkeling en bijdragen aan de waterbergingsopgave. Deze locatie is in het beleidskader niet uitgesloten. Daarbij is dit perceel één van de minste percelen, met de laagste opbrengst, van de grondeigenaar.

Bij het tenderproces zijn er in totaal 7 initiatieven ingediend voor een oppervlakte van 36 hectare aan zonneparken. Een onafhankelijke commissie zonneparken heeft deze initiatieven beoordeeld en gerangschikt op basis van 5 vooraf gestelde criteria, resulterend in een voorkeursvolgorde. Het college heeft dit advies overgenomen en aan de gemeenteraad voorgesteld om de eerste 4 zonneparken (totaal 24,3 hectare) uit deze volgorde te selecteren. De gemeenteraad heeft bepaald dat eerst de omgevingsdialogen voor de eerste twee hoogst scorende zonneparken starten: plan Zonnepark Heidebos van Sunvest en plan Zonnepark Poeldonk Lightsource BP. Als de tender van 24,3 hectare zonneparken is gerealiseerd en 40% van alle zongerichte bedrijfsdaken zijn voorzien van zonnepanelen, dan wordt voldaan aan de RES opgave voor 2030 van de gemeente Sint-Michielsgestel.

■■■■■ licht het landschappelijk ontwerp van het plan Zonnepark Heidebos toe. De belangrijkste ingrepen voor inpassing van het zonnepark in dit landschap zijn het open houden van ruime stroken met een natuurlijke invulling langs de wetering en de laan langs de zuidzijde, en het aanbrengen van een houtwal met takkenrillen, berken en eiken, ter verdichting aan de oostzijde. In deze brede natuurstroken langs de paden wordt heide ontwikkeld met gevarieerde vegetatie van struweel, heide en kruidachtige soorten planten. De percelen worden gedoseerd begraaasd door middel van drukkbegrazing met Kempische heideschape van een lokale herder. Zo leggen we

de zonnepanelen of afstand van de voorbijkomende wandelaars en fietsers en breekt de tussenliggende natuur het zicht op de op het zuiden gerichte panelen. De hoogte van de zonnepanelen zijn ingetekend op 1,5 meter om het zicht op de panelen zoveel mogelijk te beperken. Hier is voor gekozen doordat er meer lichtinval en regen onder de panelen kan komen ten opzichte van een dak opstelling. [REDACTED] vraagt naar de kans op spiegeling van de zonnepanelen. [REDACTED] geeft aan doordat er met nieuwere panelen wordt gewerkt en omdat de panelen vlak liggen (circa 8-10 graden) en er zicht wegnemende inpassing rond het perceel staat er geen spiegeling zal waar te nemen zijn.

[REDACTED] benoemt dat [REDACTED] zorgen heeft dat het zonnepark de waarde van [REDACTED] huis negatief gaat beïnvloeden. [REDACTED] licht toe dat indien er schade is door de komst van het zonnepark, deze schade vergoed wordt volgens de planschaderegeling. Indien [REDACTED] daartoe een verzoek doet zal de gemeente een planschade onderzoek laten doen en de schade volgens de regels verhalen uitkeren. Het zonnepark zal deze schade aan de gemeente vergoeden. Let wel: voor planschade geldt een eigen risico. Dat is minimaal 2%.

In de zuidoost hoek van het perceel staat de batterijopslag gepland. Dit zal ingepakt worden door een groene schuur. Sunvest kreeg de vraag op de informatiebijeenkomst of de locatie van de batterijopslag verplaatst kan worden. Hier staan we voor open. Sunvest wil meer feedback ophalen tijdens het participatieproces, door middel van keukentafelgesprekken en nog een inloopavond om te bepalen wat de beste plek hiervoor is. [REDACTED] geeft aan dat [REDACTED] het liefst de batterijopslag zover weg mogelijk van de bewoonde wereld geplaatst ziet.

Ten behoeve van de recreatie wil Sunvest een wandelpad te midden van het zonnepark laten lopen, dit is vrij toegankelijk. Tijdens de informatiebijeenkomst kreeg Sunvest de feedback dat een aantal aanwezigen het wandelpad graag geschrapt zien, om uiteenlopende redenen. Als de gemeente daarmee akkoord gaat, zullen we dat ook doen. De vrijgekomen ruimte zetten we in voor extra natuur, niet voor extra panelen. Waar dat is zullen we in overleg doen.

Sunvest is in gesprek met de Energie Coöperatie Dommelstroom om mogelijk een samenwerking aan te gaan voor de financiële participatie. Financiële participatie kan ingevuld worden door investeringen, obligatieleningen, profijtplan en buurtfonds. In de aankomende maanden zal dit meer vorm gaan krijgen.

Reactie

[REDACTED] geeft aan dat [REDACTED] in eerste instantie geen voorstander is van een zonnepark in een natuurgebied. Daarnaast heeft [REDACTED] vooral vragen over het proces en zorgen over de toekomst of het in dit gebied volgebouwd gaat worden. [REDACTED] belangrijkste zorgen [REDACTED] het zicht op het zonnepark en het effect op [REDACTED] woning. [REDACTED] vindt het goed om te horen dat Sunvest met omwonenden in gesprek is en kijkt naar aanpassingen in het ontwerp. Daarbij vindt [REDACTED] het goed om te horen dat er ook wordt nagedacht over financiële participatie en dat de omwonenden ook kunnen profiteren van het park. Mogelijk dat [REDACTED] een verzoek tot planschade indient bij de gemeente, als de vergunning verleent is.

Wat Sunvest met de feedback gaat doen

- Sunvest neemt de zorgen over het zicht op de panelen serieus en gaat kijken hoe er in het ontwerp met meer zichtdichte vegetatie gewerkt kan worden.

- Sunvest gaat in het participatieproces kijken wat de beste plek is voor de batterijopslag en neemt de feedback om deze verder weg te plaatsen mee.

Concept gespreksverslag – samenvatting van het gesprek

Donderdag 15 februari 2024

15:00-15:45

Deelnemers

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

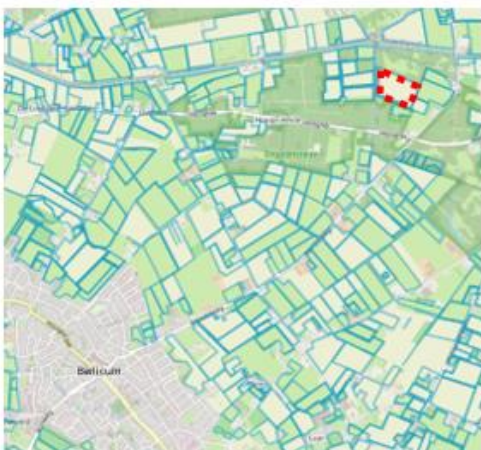
Sunvest

[REDACTED]

[REDACTED]

Proces

Gemeente Sint-Michielsgestel heeft in december 2020 het beleidskader Visie zonne- en windenergie vastgesteld voor zonneparken. Sint-Michielsgestel streeft ernaar om tegen 2040 een gemeente te zijn die volledig klimaatneutraal opereert. In januari 2023 heeft de gemeente een tender (soort wedstrijd) voor zonneparkplannen georganiseerd. Sunvest heeft met het plan Zonnepark Heidebos hieraan meegedaan en mag door haar puntenaantal nu starten met het participatie- en ontwikkeltraject. Het plan is gelegen ruim 150 meter ten westen van de Coppensdijk en is [REDACTED]. Sunvest vindt het belangrijk dat alle omwonenden en aangrenzende grondeigenaren geïnformeerd worden, hun mening kunnen geven en hun ideeën kunnen uiten voor het zonnepark en de landschappelijke en ecologische inpassing. De gemeente heeft de omgevingsdialoog afgetrapt met een informatiebijeenkomst op vrijdagavond 12 januari 2024.

Afbeelding 1 Locatie plangebied

Afbeelding 2 Landschappelijk ontwerp

De belangrijkste ingrepen voor inpassing van het zonnepark in dit landschap zijn het openhouden van ruime stroken met een natuurlijke invulling langs de wetering en de laan langs de zuidzijde, en het aanbrengen van een houtwal met takkenrillen, berken en eiken, ter verdichting aan de oostzijde. In deze brede natuurstroken langs de paden wordt heide ontwikkeld met gevarieerde vegetatie van struweel, heide en kruidachtige soorten planten. De percelen worden gedoseerd

begraasd door middel van drukbegrazing met Kempische heideschapen van een lokale herder. Zo leggen we de zonnepanelen op afstand van de voorbijkomende wandelaars en fietsers en breekt de tussenliggende natuur het zicht op de op het zuiden gerichte panelen. De hoogte van de zonnepanelen zijn ingetekend op 1,5 meter om het zicht op de panelen zoveel mogelijk te beperken. [REDACTED] vraagt of dit daadwerkelijk de hoogte van de panelen wordt omdat [REDACTED] in de gemeente Den Bosch weet dat bij een park de panelen op 3,5 meter hoogte komen. [REDACTED] beaamt dat we de zonnepanelen op 1,5 meter hoogte houden. Het verwachte vermogen van het zonnepark komt op 8,44 MWp een opbrengst van 8600 MWh. Hiervoor worden circa 12.000 panelen geplaatst.

[REDACTED] heeft [REDACTED] bedenkingen of de doelstellingen van Sunvest om biodiversiteit te waarborgen waar te maken zijn. Daarnaast vindt [REDACTED] dat er geen toegevoegde recreatieve waarde te behalen is door het plaatsen van een zonnepark. [REDACTED] geeft aan dat Sunvest enorm zijn best heeft gedaan op het mooie verhaal in het principeverzoek en dat er op de website ook mooie beelden getoond worden die deze waarden van Sunvest overbrengen. [REDACTED] trekt [REDACTED] twijfels of die verhalen waargemaakt kunnen worden. Het zonnepark heeft een tijdelijke bestemming en het perceel behoudt zijn agrarische bestemming zodat het na 25 jaar weer in gebruik kan worden genomen voor natuur inclusieve landbouw. [REDACTED] is kritisch over het behoud van de bodemkwaliteit na 25 jaar zonnepark.

[REDACTED] verwachten [REDACTED] geen toegevoegde meerwaarde van het zonnepark voor de wandelaars, fietsers en bezoekers van het [REDACTED]. Om deze reden zien ze ook graag dat het zonnepark van het zicht onttrokken wordt/te camoufleren. [REDACTED] geven het voorbeeld van een dichte haag rondom het zonnepark, of tenminste aan de oost- en westkant van het plangebied waar de omgeving zicht op heeft.

Ten behoeve van de recreatie wil Sunvest een wandelpad te midden van het zonnepark laten lopen, dit is vrij toegankelijk. Tijdens de informatiebijeenkomst kreeg Sunvest de feedback dat een aantal aanwezigen het wandelpad graag geschrapt zien, om uiteenlopende redenen. Als de gemeente daarmee akkoord gaat, zullen we dat ook doen. De vrijgekomen ruimte zetten we in voor extra natuur, niet voor extra panelen. Waar dat is zullen we in overleg doen. Het wandelpad te midden van het zonnepark zien [REDACTED] ook liever uit het ontwerp gehaald worden en dat Sunvest deze oppervlakte gebruikt om extra natuurinpassing aan de oost- en/of westkant toe te passen. De meest geschikte plek benoemen ze ten oosten van het plangebied langs de houtwal om meer afstand te creëren tot de woningen.

In de zuidoosthoek van het perceel staat de batterijopslag gepland. Dit zal ingepakt worden door een groene schuur. Sunvest kreeg de vraag op de informatiebijeenkomst of de locatie van de batterijopslag verplaatst kan worden. Hier staan we voor open. Sunvest wil meer feedback ophalen tijdens het participatieproces, door middel van keukentafelgesprekken en nog een inloopavond om te bepalen wat de beste plek hiervoor is. [REDACTED] vraagt naar de koeling van de batterij installatie in de zomer. [REDACTED] benoemt dat de batterij installaties actieve koeling hebben, dit is niet afhankelijk van het weer. [REDACTED] vraagt naar het geluid dat batterij installaties produceren. [REDACTED] benoemt dat er inderdaad geluid van de koelsystemen van de batterijen hoorbaar kan zijn. Sunvest moet voldoen aan de geluidsstandaard en zorgt ook voor voldoende afstand van de omwonenden. Een schuur om de batterijen met te camoufleren vinden ze een goede inpassing.

■■■■■ vraagt naar de planning van het proces en bouw van het zonnepark. ■■■■ licht toe dat de omgevingsdialog voor beide projecten zonnepark Heidebos en zonnepark Poeldonk tot en met 1 april 2024 lopen. De gemeente wil voor 1 januari 2025 de vergunningsaanvraag hebben behandeld. Dan zou de financieringsfase starten, SDE-aanvraag worden gedaan en dan zou in het uiterst optimistisch geval eind 2025, begin 2026 de bouw kunnen starten. ■■■■■■

■■■■■ Het zou fijn zijn als Sunvest rekening kan houden met het bouwen van het zonnepark buiten de schoolvakanties.

Reactie

■■■■■ hebben op basis van deze eerste informatie in principe geen groot bezwaar tegen het zonnepark. Mede uit solidariteit met de (woon)omgeving, maar mogelijk ook op basis van verdere (juridische) beoordeling, zullen ■■■■ wel een reactie geven op de plannen van het zonnepark. De belangrijkste punten die ■■■■ in dit stadium aan Sunvest willen meegeven is het camoufleren van het zonnepark om het zicht op het zonnepark te onttrekken. Op dit moment is er een brede strook langs de wetering ingepast met heidenatuur. Dit zorgt niet voor volledige camouflage en daarom is de feedback om dit dicht in te passen om het zicht op de panelen te ontnemen.

Wat Sunvest met de feedback gaat doen

- Sunvest neemt de zorgen over het zicht op de panelen serieus en gaat kijken hoe er in het ontwerp met meer zichtdichte vegetatie gewerkt kan worden.
- Sunvest neemt de feedback mee om het wandelpad uit het ontwerp te halen.
- Indien er een definitieve vergunning komt en het zonnepark gebouwd gaat worden, zal Sunvest contact houden met ■■■■■■ met betrekking tot de planning van de bouw en kijken naar de mogelijkheden om de bouw tijdens de vakanties te ontwijken.
- Sunvest gaat in het participatieproces kijken wat de beste plek is voor de batterijopslag en neemt de feedback om deze verder weg te plaatsen mee.

Concept gespreksverslag

Dinsdag 12 maart 2024, 19:30-21:00

[REDACTED]

Deelnemers

Omwonenden Zonnepark Heidebos:

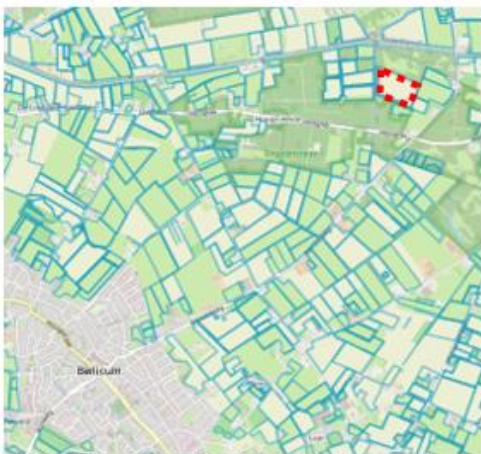
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Sunvest:

[REDACTED]
[REDACTED]

Algemene inleiding

Gemeente Sint-Michielsgestel heeft in december 2020 het beleidskader Visie zonne- en windenergie vastgesteld voor zonneparken. Sint-Michielsgestel streeft ernaar om tegen 2040 een gemeente te zijn die volledig klimaatneutraal opereert. In januari 2023 heeft de gemeente een tender (soort wedstrijd) voor zonneparkplannen georganiseerd. Sunvest heeft met het plan Zonnepark Heidebos hieraan meegedaan, en mag door haar puntenaantal nu starten met het participatie- en ontwikkeltraject. Het plangebied is gelegen ruim 150 meter ten westen van de Wertsteeg en is [REDACTED]. Sunvest vindt het belangrijk dat alle omwonenden en aangrenzende grondeigenaren geïnformeerd worden, hun mening kunnen geven en hun ideeën kunnen uiten voor het zonnepark en de landschappelijke en ecologische inpassing. De gemeente heeft de omgevingsdialoog afgetrapt met een informatiebijeenkomst op vrijdagavond 12 januari 2024. Op 20 maart organiseert Sunvest een inloopavond voor de buurt om de opgehaalde feedback en aangepast ontwerp te delen.

Afbeelding 1 Locatie plangebied

Afbeelding 2 Landschappelijk ontwerp

Gesprek

[REDACTED]
[REDACTED] behartigen van de belangen van de buurt Engelenstede. Er zijn in de buurt bezwaren tegen de locatie van het zonnepark hetgeen de directe aanleiding was voor het oprichten van de vereniging maar er spelen meer zaken.

Een eerste vraag die gesteld wordt is waarom deze locatie is gekozen, er zijn betere locaties denkbaar die ook in eigendom zijn [REDACTED]. Sunvest geeft aan dat dit het perceel is dat [REDACTED] is aangeboden, niet een ander perceel. [REDACTED]

[REDACTED] Wat het perceel daarnaast geschikt maakt is dat het vanuit agrarisch perspectief [REDACTED] het minst rendabele perceel was. We willen liever geen goede landbouwgronden gebruiken voor een zonnepark. Tenslotte lag dit perceel ver af van bewoning en sloot het mooi aan op natuur. Op dit moment is het perceel een (mais)akker, met zeer geringe ecologische waarde. Met het plan is het doel om die ecologische waarde sterk te verbeteren, zodat het leefgebied van insecten, planten en dieren in Engelenstede uitgebreid wordt.

Daarna lopen we door de presentatie heen (zie bijlage) en wordt een al deels aangepast ontwerp besproken (zie tekening als bijlage). Er worden een aantal zaken in meer detail besproken:

- Discussie over meervoudig grondgebruik. Die is hier beperkt, de nadruk ligt op het verbeteren van de biodiversiteit, niet meer bemesten/verschralen. Inzet schapen voor beheer. De omwonenden trekken in twijfel dat de biodiversiteit verbeterd kan worden. [REDACTED] geven aan dat hier nog onderzoek naar gedaan wordt door .o.a. de WUR en er nog geen resultaten zijn. Wel geven [REDACTED] al aan dat om de biodiversiteit toe te laten nemen het belangrijk is dat er zoveel mogelijk ruimte tussen de percelen moet zijn. Omdat er nog weinig bekend is wordt geadviseerd in of nabij bestaande natuurgebieden geen zonneparken aan te leggen. Sunvest geeft aan dat onderzoek is/wordt gedaan naar de verbetering van de biodiversiteit en dat al wel duidelijk is dat er positieve resultaten kunnen worden behaald mits het beheer goed wordt uitgevoerd
- Er is kritiek op de visualisaties: beter om de visualisaties met echte panelen te laten zien (de versie die Sunvest op de avond laat zien heeft dat ook). Daarnaast de wens om goede en realistische visualisaties te maken vanuit verschillende zichtpunten (zal worden gedaan in het vervolgproces voor de vergunningsaanvraag)
- Groenstroken rondom het zonnepark zijn erg smal. Zouden breder mogen. De doorsneden vertekenen het beeld omdat die juist bij de breedste groenstroken zijn gemaakt
- Sloot in het midden van het perceel wordt aangelegd met een natuurvriendelijke oever en afgedamd zodat er meer water blijft staan. Deze paar meter extra waterberging voegt volgens [REDACTED] hier niets toe want er zijn al veel waterpartijen, is een druppel op een gloeiende plaat. Bovendien is het zandgrond, daar blijft geen water staan. Het alternatief van de [REDACTED] geeft aan hoe dit wel een meerwaarde kan zijn.
- Zonnepark wordt aan het zicht onttrokken door struweel en houtwallen, geen strakke heggen. Het zonnepark zal dan niet zichtbaar zijn, de houtwal aan de oostkant van het zonnepark komt wel dichterbij de omwonenden aan de [REDACTED]. Sunvest zal goede visuals maken om aan te tonen dat de houtwal inderdaad het zicht op het park ontnemt. De [REDACTED] geven ook aan dat het zicht in de winter niet weggenomen zal worden. Ook zal het park vanaf de 1e verdieping van hun woning als ook restaurant [REDACTED] het gehele jaar rond in het zicht blijven. Niet genoemd in het gesprek maar achteraf geven de bewoners ook aan dat de avondzon eerder zal ondergaan als de houtwal 300 meter dichterbij komt.
- Er wordt nu al een kleine 20 jaar boerengolf en voetgolf gespeeld op de groenstrook langs de zuid en westkant. Dat zal na aanleg van het zonnepark niet meer kunnen en de activiteit zal verplaatst worden naar het perceel tussen het hotel-restaurant en de woning aan [REDACTED] wat meer overlast kan geven voor de bewoners
- [REDACTED] heeft moeite met de takkenrillen. Die zijn brandbaar bij droogte, kans dat brand overslaat naar het zonnepark. De batterij levert ook brandgevaar op. Waarom kan die niet

elders worden geplaatst, bijv. bij de grondeigenaar. Die woont op de route van zonnepark naar onderstation.

- Batterij schuur: de groene wand rondom de batterij in de vorm van een schuur is niet wenselijk. Sowieso zal de schuur niet in combinatie met schapen schuilplaats worden gerealiseerd, is niet nodig want de schapen kunnen ook wel schuilen onder de panelen. De omwonenden zien liever helemaal geen schuur, alleen een lage heg. Daarnaast zien bewoners die batterij überhaupt niet zien zitten bij het zonnepark. Dit is vanwege brandgevaar maar ook omdat de functie van de batterijen niet alleen opslag van het zonnenveld is maar ook balanceren van het net wat geen relatie heeft met het zonnenveld. Om deze redenen zien de omwonenden batterijen niet zitten als het zonnenveld er zou komen.
- Netto paneeloppervlak moet beter worden uitgelegd en vastgelegd. Sunvest ligt toe dat eerst wordt vastgelegd wat de contouren van de groenvoorziening worden, dan blijft er een netto zonnepaneel veld over en dat veld wordt ingevuld met tafels met zonnepanelen. De verhouding tafelbreedte / gangpad breedte wordt vastgelegd zodat ook bij grotere (of kleinere panelen) het netto oppervlak aan zonnepanelen gelijk blijft. De bewoners geven aan liever een verdeling van 60% paneel / 40% natuur te zien. Noot van Sunvest: de verhouding netto paneeloppervlak / oppervlak perceel = ~55%
- Wal langs oostkant: nu is die steil aan de zonnepark kant, flauw aan de buitenkant. Kan dat niet andersom? Is mooier voor het aanzicht. Dat kan wat Sunvest betreft
- Discussie over tijdelijkheid vergunning. De vergunning wordt afgegeven in afwijking van het bestemmingsplan en is voor een periode van 25 jaar. De vergunning wordt "verbruikt" bij de aanleg van het zonnepark en kan dus niet opnieuw gebruikt worden. Na 25 jaar wordt het zonnepark opgeruimd. De bestemming landbouw blijft al die tijd behouden
- De omwonenden hebben zorgen om geluid, omvormers, transformatoren en batterijen maken nu eenmaal geluid. Advies: houd het wandelpad in het midden van het perceel voor een groene zone, maar niet als wandelpad, en plaats daar de omvormers en transformatoren. Dan is er maximale afstand tot aan woningen en wandelpaden. Dat neemt Sunvest mee in het ontwerp. Overigens is het wel goed mogelijk om het hoogfrequent geluid van de omvormers te dempen met geluidswerende kasten als dat nodig zou zijn (dat is niet de verwachting hier omdat we met redelijk stille omvormers zullen werken). Vervolgens werd de vraag gesteld hoe dieren om gaan met hoogfrequent geluid? Daar komt Sunvest later op terug
- Sunvest zal het F&F onderzoek delen als het klaar is (en overigens ook andere stukken zoals de ruimtelijke onderbouwing)
- Vragen over participatie: Hoe wordt dat vormgegeven. Kan er een bijdrage komen vanuit het zonnepark voor beheer Engelenstede. Sunvest legt uit dat er 2 mogelijkheden zijn: ofwel samenwerken met een coöperatie (wordt nu verkend) of een profijtplan. Een buurtfonds kan inderdaad aangewend worden voor groenonderhoud in de buurt als daar behoefte aan is

Het is duidelijk dat deze groep omwonenden niet voor het zonnepark is op deze locatie. Niet passend in het landschap van natuur en recreatie gebied Engelenstede. De zonneladder is onvoldoende toegepast waardoor een locatie die totaal niet logisch is wordt aangewezen door de gemeente. De groep heeft het vertrouwen in de gemeente verloren vooral vanwege de locatiekeuze en het gebrek aan transparantie daaromtrent. Er zijn voldoende alternatieven zoals zon op dak maar ook landbouwgrond die niet ligt aan natuurgebieden. Ze maken zich daarnaast (kort samengevat) specifiek zorgen om:

- De kansen voor vegetatie en natuur onder de panelen en de invloed van de PV-installatie op de aanwezige natuur in de directe omgeving
- De zichtbaarheid in de winter
- De effectiviteit van de natuuringrepen

- De veiligheid van de batterijen en de plaats
- De veiligheid van dood hout i.v.m. brandstichting
- De leefbaarheid in dit gebied, gezondheid en stralingen voor omwonenden, recreanten en flora en fauna
- Het geluid van de omvormers, transformatoren en batterijen
- Het nut van een wandelpad door de opstelling
- De rationele vorm van het zonnepark

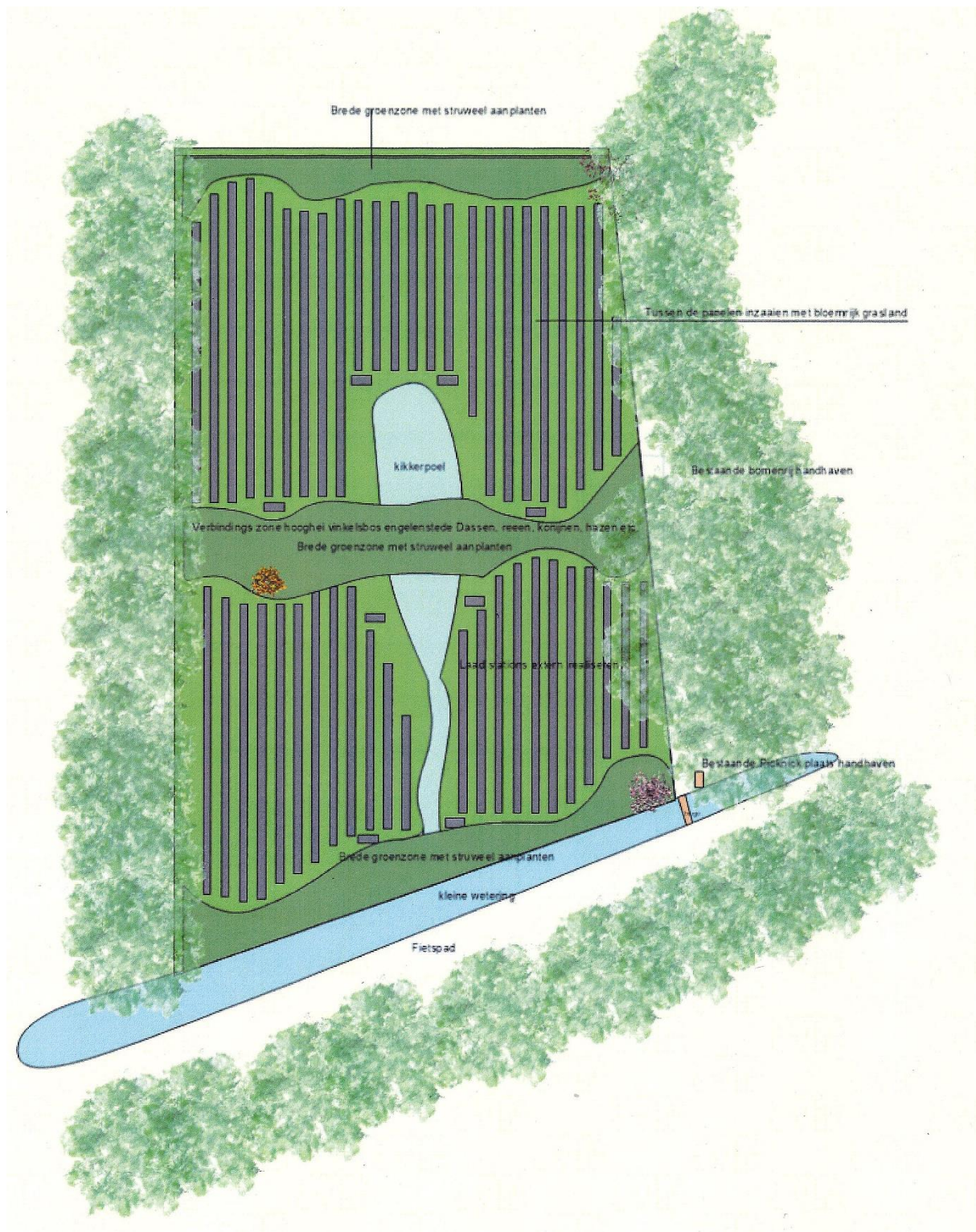
Ondanks de bezwaren en zorgen wordt er wel constructief meegedacht. Qua ontwerp van het zonnepark stellen de bewoners een alternatief voor dat naar hun mening beter past in de omgeving en een werkelijke meerwaarde kan zijn voor de aangrenzende natuur (zie volgende blz):

- De glooiende helling van de houtwal aan de buitenkant van het zonnepark
- De converters in het midden van het zonnepark
- De greppel in het midden verbreden en verdiepen zodat deze altijd water houdt
- Streekeigen beplanting gebruiken
- Zorgvuldig beheer (i.t.t. de gemeente)
- Panelen ruimer uit elkaar
- Brede verbindingzones
- Inzaaien met bloemenmengsels

Tot slot geven wijzen bewoners Sunvest nog op een alternatieve locatie elders op de Wersteeg, [REDACTED]. Deze ligt los van bosgebied en dichterbij het dorp. Hier zien zij samenhang met agricultuur en inpassing in de omgeving beter vorm krijgen. [REDACTED] zou daar ook open voor staan. Sunvest heeft daar een andere mening over. Het huidige perceel is mede ook gekozen omdat het perceel de laagste agrarische waarde heeft. Het verplaatsen van het park zou bovendien een nieuw plan betekenen, dit valt niet binnen de huidige procedure.

Sunvest neemt kennis van het voorstel, waardeert het initiatief en alle suggesties en zal de input serieus meenemen in haar afwegingen om aanpassingen te doen aan het ontwerp. De financiële haalbaarheid is wel een punt van zorg indien het aantal zonnepanelen op de locatie substantieel lager wordt. Bovendien wordt dan ook de opgewekte hoeveelheid zonnestroom minder waardoor de milieudoelstellingen van de gemeente in de knel kunnen komen.

Alternatief plan van de omwonenden:

Concept gespreksverslag

Woensdag 8 mei 2024, 10:00 – 11:00

[REDACTED]

Deelnemers

Omwonenden Zonnepark Heidebos:

[REDACTED]
[REDACTED]

Sunvest:

[REDACTED]
[REDACTED]

Algemene inleiding

Gemeente Sint-Michielsgestel heeft in december 2020 het beleidskader Visie zonne- en windenergie vastgesteld voor zonneparken. Sint-Michielsgestel streeft ernaar om tegen 2040 een gemeente te zijn die volledig klimaatneutraal opereert. In januari 2023 heeft de gemeente een tender (soort wedstrijd) voor zonneparkplannen georganiseerd. Sunvest heeft met het plan Zonnepark Heidebos hieraan meegedaan, en mag door haar puntenaantal nu starten met het participatie- en ontwikkeltraject. Het plangebied is gelegen ruim 150 meter ten westen van de Wertsteeg en is [REDACTED]. Sunvest vindt het belangrijk dat alle omwonenden en aangrenzende grondeigenaren geïnformeerd worden, hun mening kunnen geven en hun ideeën kunnen uiten voor het zonnepark en de landschappelijke en ecologische inpassing. De gemeente heeft de omgevingsdialoog afgetrapt met een informatiebijeenkomst op vrijdagavond 12 januari 2024. Op 20 maart heeft Sunvest een tweede inloopavond georganiseerd voor de buurt om de opgehaalde feedback en aangepast ontwerp te delen. Hierna zijn er ook weer nieuwe keukentafelgesprekken gepland. Naar aanleiding daarvan vond dit keukentafelgesprek plaats.

De belangrijkste ingrepen voor inpassing van het zonnepark in dit landschap zijn het open houden van ruime stroken met een natuurlijke invulling langs de wetering en de laan langs de zuidzijde, en het aanbrengen van een houtwal met takkenrillen, berken en eiken, ter verdichting aan de oostzijde. In deze brede natuurstroken langs de paden wordt heide ontwikkeld met gevarieerde vegetatie van struweel, heide en kruidachtige soorten planten. De percelen worden gedoseerd begraaasd door middel van drukbegrazing met Kempische heideschapen van een lokale herder. Zo leggen we de zonnepanelen op afstand van de voorbijkomende wandelaars en fietsers en breekt de tussenliggende natuur het zicht op de op het zuiden gerichte panelen.

De hoogte van de zonnepanelen wordt 1,5 meter om het zicht op de panelen zoveel mogelijk te beperken. Er is voor een zuid opstelling gekozen doordat er meer lichtinval en regen onder de panelen kan komen ten opzichte van een oost-west opstelling. De zonnepanelen staan ingetekend met een zuid opstelling. Deze plaatsing van de panelen is een ontwerpkeuze die is gemaakt door de volgende afweging:

■■■■■■■■■■ benoemt veel zonneparken te hebben gezien en ziet daar geen kwaliteit van natuur. ■■■■ licht toe hoe Sunvest zich juist inzet voor de ondersteuning en versterking van biodiversiteit en natuur op zonneparken. ■■■■ beaamt dat we met experts samenwerken en we ook in samenwerking met de Wageningen Universiteit & Research onderzoek doen voor monitoring en beheer van onze zonneparken.

Batterij

In het midden van de zuidrand van het perceel staat de batterijopslag gepland. Dit zal ingepakt worden door een groene schuur. Sunvest kreeg de vraag op de informatiebijeenkomst of de locatie van de batterijopslag verplaatst kan worden. Sunvest heeft meer feedback opgehaald tijdens het participatieproces, door middel van keukentafelgesprekken en heeft de batterij verder van de woningen gepositioneerd op de tekeningen.

■■■■■■■■■■ heeft ernstige zorgen omtrent de batterijopslag en wil absoluut niet dat de batterijopslag aan de zuidrand van het perceel komt. Dit grenst aan hun perceel waar ze gras voor hun dieren oogsten. ■■■■■■■■■■ is bang voor het risico van lekkage van bijvoorbeeld accuzuur en het risico van brand. Dit heeft dan impact op de kwaliteit van hun perceel en voeding voor de dieren.

■■■■■■■■■■ is in principe tegen de huidige zonnepark plannen. Mocht Sunvest na hun onderzoeken een andere kansrijke locatie kunnen aanduiden voor de batterijopslag dat niet grenst aan hun perceel, dan heeft ■■■■■■■■■■ minder moeite met de plannen.

Opwek van windenergie

■■■■■■■■■■ is fel tegenstander van opwek van windenergie op het zonnepark Heidebos. Sunvest geeft aan hier ook geen plannen voor te hebben en de expliciete wens van ■■■■■■■■■■ ook bij de gemeente over te brengen.

Financiële participatie

Sunvest is in gesprek met de Energie Coöperatie Dommelstroom om mogelijk een samenwerking aan te gaan voor de financiële participatie. Sunvest legt uit dat er 2 mogelijkheden zijn: ofwel samenwerken met een coöperatie (wordt nu verkend) of een profijtplan (obligaties en omgevingsfonds). Financiële participatie kan ingevuld worden door investeringen, obligatieleningen, profijtplan en een omgevingsfonds. Een omgevingsfonds kan aangewend worden voor groenonderhoud in de buurt als daar behoefte aan is, of aan andere huishoudelijke duurzaamheidsmaatregelen. In de aankomende maanden zal dit meer vorm gaan krijgen.

Wat Sunvest met de feedback gaat doen

- Sunvest laat de kaarten aanpassen, aangezien er nu bomen op de kaart staan die niet aanwezig zijn in de huidige situatie

-
- Sunvest doet navraag bij de gemeente over de plannen van windenergie projecten. Deze sturen we mee per mail
- Sunvest neemt de wens van [REDACTED] om de batterijen te verplaatsen naar een andere locatie mee. Sunvest is nader onderzoek aan het uitvoeren voor een andere locatie.